

Marlieske

verdient heitjes

Rie
Reinderhoff

MAX DE LANGE-PRAAMSMA

MARLIESKE
VERDIENT HEITJES

Rie
Reinderhoff

MARLIESKE
VERDIENT HEITJES

DOOR

MAX DE LANGE-PRAAMSMA

Met illustraties van Rie Reinderhoff

G. F. CALLENBACH N.V. - UITGEVER - NIJKERK

In de Marlieske-serie zijn verschenen:

Marlieske

Marlieske beleeft een avontuur

Marlieske heeft een griepje

Marlieske verdient heitjes

Marlieske viert bevrijdingsdag

1. Marlieske en Carla

„Ga je met me spelen, Marlieske?”

„Marlieske van Vliet komt net naar buiten en sluit de voordeur met een veel te harde bons.

Ogenblikkelijk verschijnt het boze gezicht van haar broertje Pier voor het raam van de kamer. Hij kijkt haar woedend aan, tikt een paar maal met een veelbetekenend gebaar met z'n wijsvinger tegen z'n voorhoofd en wijst dan naar boven. Alles zonder één enkel woord te zeggen.

Maar Marlieske begrijpt die gebarentaal direct en wonderwel. Pier wil ermee zeggen: „Ben je nu niet helemaal goed bij je verstand, zeg? Je weet toch dat moeder rust.”

Ja, dat weet Marlieske. En ook dat moeder hoofdpijn heeft en dat ze dus extra stil moesten doen. Maar ze heeft het echt even vergeten. Ze zet een heel schuldig gezicht en roept luid: „Ik dacht er niet zo gauw aan.” Waarop Pier, die twee jaar ouder is dan zij, prompt woedend z'n vuist tegen haar balt en opnieuw naar boven wijst. En ook nu begrijpt Marlieske haar broertje zonder dat hij iets zegt. „Sufferd. Met je geschreeuw maak je alles alleen nog maar erger. Moeder slaapt toch zeker hier vlak boven. Als ze door die harde klap met de voordeur niet wakker is geworden, dan is ze dat nu beslist door dat luide geroep van je.”

En gelijk heeft hij. Marlieske slaat geschrokken een hand voor haar mond. Wat een domoor is zij toch. En dat nog wel twee keer achter elkaar. Ze weet zeker dat Pier, als hij z'n mond niet hield voor moeder, zou zeggen: „Een ezel stoot zich in 't gemeen, geen tweemaal aan dezelfde steen. Je bent nog dommer dan een

ezel, Marlieske." Maar ja, ze had ook al haar gedachten bij de eisen die ze in haar mensenkindboekje bij Oehoe wil laten aftekenen. En . . .

Pier maakt intussen een veelzeggend, minachtend gebaar met z'n hoofd en verdwijnt dan naar z'n meccano. Vader en Corrie zijn naar de ulo. Herman is bij z'n vriend gaan werken. Hij heeft lekker het rijk alleen. Als moeder straks weer beneden komt en de hoofdpijn wat is afgezakt, mag z'n vriendje bij hem komen spelen. Daar heeft hij zin in. Daarom heeft hij er ook zo'n belang bij dat moeder haar rust krijgt. En voordat Geert er is, wil hij proberen die takel in elkaar te zetten. Zal hij even van opkijken, Geert. Hij zal vast niet willen geloven dat hij dat alleen voor elkaar gebokst heeft. Maar hij fikst het. Let maar 's op. Hij heeft het vader zien doen. En Herman. Het lukt 'm vast. Hij is Marlieskes dommigheid alweer vergeten.

Marlieske kijkt intussen een beetje verbouwereerd naar het nu plotseling lege raam. Dan trekt ze haar schouders even op, draait zich om en wandelt het tuinpaadje af. Van schrik op haar tenen. Alsof moeder zelfs van haar voetstappen last zou kunnen hebben. Ze vindt het ook zo vervelend dat ze zo'n lawaai heeft gemaakt. Maar het is gebeurd. Er is niets meer aan te doen. Ze kan alleen nog maar hopen dat moeder er toch doorheen geslapen heeft en anders wel gauw weer in slaap valt.

Ze is ondertussen bij het tuinhekje gekomen. Ze maakt het heel voorzichtig open en sluit het daarna zacht. Dan ziet ze Carla, haar buurmeisje, staan. Ze heeft niet eens gehoord dat die zopas riep: „Ga je met me spelen, Marlieske?” Maar nu vraagt Carla het nog eens. En zo bang is Marlieske dat ze weer te luid zal praten, dat ze geen antwoord geeft en enkel „nee” schudt.

Dat is zo helemaal niets voor die in de regel zo praatgrage Marlies, dat Carla haar verwonderd aankijkt. Ze wil al vragen: „Waarom niet?” Maar dan ontdekt ze de rand van een bruin schortje met een paar gele biezen, dat onder Marlieskes donkerblauwe jopper uit komt kijken. En ze ziet dat Marlieske een

klein, geel boekje in haar hand houdt ook. En dan zegt ze: „Je gaat zeker naar Oehoe.”

Nu knikt Marlieske.

„Een eis laten aftekenen?” vraagt Carla.

Marlieske knikt opnieuw. Ze zijn onderwijl samen doorgelopen. En omdat Marlieske vindt dat ze nu ver genoeg van haar huis zijn, zodat haar moeder beslist geen last meer van haar gepraat kan hebben, vertelt ze opeens trots: „Drie.”

„Drie?!” Je ziet aan Carla's gezicht dat ze dat eigenlijk maar ternauwernood kan geloven.

Marlieske glundert. „Ja, hoor. Drie.”

„Welke?” vraagt Carla nu. Ze is wel niet bij de padvinderij, maar Marlieske heeft er haar al zoveel van verteld. En ze heeft Marlieskes mensenkindboekje al zo dikwijls bekeken, dat ze er heus wel over kan meepraten. „Kleine zeker,” veronderstelt ze. Maar dat moet ze vooral niet denken. Dat komt Marlieskes eer te na.

„Dat had je gedroomd,” verzekert Marlieske haar ijverig. „Eén heel grote is erbij. Eis vijf. De kaboutertaal.”

„Toe maar,” zegt Carla nu met het nodige ontzag. Dat is een heel lange. Dat herinnert ze zich wel. Bijna twee bladzijden. En rare, moeilijke woorden dat erbij zijn! Ze gelooft dat zij die nooit in haar hoofd zou kunnen krijgen.

„En welke nog meer?” vraagt ze dan.

„Eis negen. De kabouterwet en de belofte. Nu, dat is ook nog behoorlijk wat,” vindt Marlieske eigenwijs. „En eis tien. Het geheime woord en de kabouterroep,” laat ze erop volgen. En eerlijk: „Nu ja, dat is de moeite niet.”

„Wat is het geheime woord dan?” vraagt Carla daarom meteen. Marlieske is niet alleen een bijdehandje. Als zij dat de moeite niet vindt, nou, dan . . .

Maar Marlieskes antwoord komt direct. „L.O.H. Dat betekent: Laat Ons Helpen.” En in één adem er achteraan: „En de kabouterroep is: Pak Maar Aan!”

Carla knikt tevreden. Marlieske heeft niet opgeschept.

„Knap, hoor,” prijst ze daarom. Dan vraagt ze benieuwd: „Ken je die andere eisen ook zo goed?”

„Nou . . . ou.” Marlieske is te eerlijk om daar maar zó volmondig „ja” op te zeggen. „Maar ik repeteer ze onderweg nog,” zegt ze dan. „Oehoe woont vlak bij het Wilhelminapark. Dat is nog een mooi eindje. Kan ik onderweg nog een heleboel leren.”

„Ja,” knikt Carla. Ze zou ook wel graag bij de padvinderij willen. Maar ze mag niet van moeder. Nog niet tenminste. 't Volgend jaar misschien. „Zal ik je even overhoren?” biedt ze dan opeens aan.

„Hè, ja.” Marlieske blijft staan, bladert even in haar boekje en duwt het Carla dan zonder complimenten in haar handen. „De Wet eerst maar,” zegt ze. En meteen begint ze:

„Een kabouter is eerlijk.

Een kabouter is gehoorzaam.

Een kabouter is vriendelijk.

Een kabouter is goed voor planten en dieren.”

Ze zijn midden op het trottoir blijven staan. De mensen moeten om hen heen lopen. Maar daar hebben ze helemaal geen erg in. Carla heeft geen oog uit het boekje vandaan en knikt maar. „Die ken je best,” vindt ze. „Op school kreeg je een tien als je 'm zo opzei. Helemaal goed en zo mooi op toon.”

Marlieske lacht. „Je lijkt juffrouw Plugboer wel.”

Carla weet even niet of ze nu beledigd of gevleid moet kijken. Moeder vindt soms dat ze te bazig is tegen haar kleine broertjes en haar zusje. En dan zegt moeder soms: „Schooljuffrouw.” Dan is ze beledigd. Want daar bedoelt moeder niets aardigs mee. Maar zo bedoelt Marlieske het niet. Nee, die lacht zo gul. En Marlieske is bovendien dol op haar juffrouw. Dat weet ze. Marlieske bedoelt vast dat zij haar even leuk prijst als juffrouw Plugboer dat doet als ze haar psalm- of gezangversje 's maandagsmorgens voor een tien kent. Nu, dat is fijn.

Marlieske gaat intussen al verder: „De belofte. Ik zal mijn best

doen een echte kabouter te zijn, iedereen te helpen waar ik kan, vooral thuis." Ze zegt het met een ernstig gezichtje. Wanneer ze als kabouter geïnstalleerd wordt, moet ze deze belofte uitspreken met haar vinger op de totem. Dat is een grote paddestoel, een rode vliegenschimmel. Ze heeft het nog nooit meegemaakt,

want ze is nog niet zo lang bij de padvinderij. Maar het lijkt haar erg plechtig. Nu ja, wat je belooft, moet je ten slotte doen. En iedereen helpen waar je kunt en vooral thuis, dat is nogal wat. Dat zal gerust niet altijd gemakkelijk zijn. Dat begrijpt ze best. En toch zal ze het zoveel mogelijk moeten proberen als ze het eenmaal echt beloofd heeft.

Een oude dame, die hen net voorbij zou gaan, is opeens blijven

staan en kijkt vertederd naar de beide kleine meisjes. Ze hebben er geen erg in. Maar als Marlieske klaar is, lacht ze naar haar en zegt vriendelijk: „Dat is mooi, zeg. Doe jij je best maar, meisje.” Marlieske kijkt even een beetje beteuterd. Als je ook zo onverwacht wordt aangesproken. Dan lacht ze terug en zegt: „Ja, mevrouw.”

De oude mevrouw loopt verder. Marlieske en Carla ook. Naar twee verschillende kanten. Marlieske moet nog even achterom kijken. Dat kan ze niet laten.

„Wat een aardige mevrouw, hè?” zegt ze dan tegen Carla.

Carla knikt. „Reuze aardig. Ken jij haar?”

Marlieske schudt haar donker rattekopje. „Ikke niet.”

„Ik ook niet.” Maar dan blijft Carla meteen weer staan en begint opnieuw in Marlieskes mensenkindboekje te bladeren. „We moeten de kaboutertaal nog doen,” bedenkt ze. „Waar staat die?”

„Even kijken.” Marlieske pakt het boekje uit Carla’s handen en begint erin te neuzen. „Kijk, hier,” wijst ze even later. En als Carla het van haar wil terugnemen: „Wacht even. Nog heel eventjes kijken. Piauw: voorwaarts, mars! Toewiet, toewiet: hoofdkabouters bij Oehoe komen. En nu nog even die onderste. O ja. Pow-wow: plechtige kaboutervergadering.” En terwijl ze het boekje loslaat, lachend en een tikkeltje strijdlustig: „Vraag nu maar op.”

Carla lacht ook en begint haar examen direct. „Wat betekent: Shoe!?” vraagt ze.

Marlieske aarzelt geen ogenblik eer ze antwoordt: „In je volkesboekje!”

„Ja,” zegt Carla. „En: kiejoe?”

„Dichtbij verstoppen.”

„Goed.” Carla slaat een paar regels over. Als ze alles op het rijtje af vraagt, is het natuurlijk veel gemakkelijker voor Marlieske. Oehoe zal straks ook wel alles door elkaar vragen. En daarom . . . „Wat betekent: kala?” vraagt ze dan.

Maar Marlieske weet het evengoed. „Vreugderoep. KAbouter-LAch,” glundert ze. Het gaat fijn, vindt ze.

„Ook goed.” Carla’s ogen gaan naar de andere bladzij. „Nu krijg je een heel gemakkelijke vraag,” belooft ze dan. „Wat betekent Oehoe?”

„Bruine uil,” vertelt Marlieske prompt. En in één adem er achteraan: „En Oebi: gele uil, helpster van Oehoe. En een toewiet is een padvindster die in een kring helpt.”

Carla knikt maar.

„Prima,” prijst ze dan met het woord dat haar vader nogal eens gebruikt. „En wat is een muurtje?”

„Een rij kabouters, die naast elkaar staan.”

„En een straatje?”

„Twee muurtjes tegenover elkaar.”

„Goed. En een staartje?”

„Een rij kabouters die achter elkaar staan.” Marlieske ratelt haar antwoorden gewoon af. En ze glundert steeds meer. Als het straks bij Oehoe ook zo gaat. Nou.

Carla lacht. „Best. Wat een leuk woord hebben ze daarvoor bedacht, hè?”

„Ja,” knikt Marlieske. En dan haastig: „Maar vraag nu nog gauw even verder. We zijn er zo.”

„Goed.” Carla zoekt met haar ogen ijverig de bladzijdjes af. Wat heeft ze nu nog niet gevraagd? . . . Wacht ’s. Dit. En met een gewichtig gezicht, als was ze Oehoe in hoogst eigen persoon, zegt ze: „Vertel me maar ’s wat een danskring is.”

„Een zo groot mogelijke kring,” zegt Marlieske vlot.

„Heel goed.” Carla is wel gul met haar lof. Dat is leuk. Maar het park waaraan Oehoe woont, komt al in ’t zicht. En daarom werkt ze de rest van de vragen vlug achter elkaar af. En als Marlieske ook haar laatste vraag goed beantwoord heeft, geeft ze haar het boekje terug en verzucht vol bewondering: „Meid, je weet alles.” En dan nog eens: „Alles.”

„Nou, alles,” vindt Marlieske bescheiden. „Maar het ging echt

lekker, hè? Bedankt voor 't overhoren, hoor." En om haar dankbaarheid te tonen, laat ze erop volgen: „Weet je wat ik doen zal? Ik zal Oehoe vragen of je moeder en jij met mijn moeder mee mogen komen als ik geïnstalleerd word. Mijn vader kan toch niet. Die heeft 's woensdagmiddags school. Dan kunnen jullie mooi in vaders plaats. Het mag vast wel." En opgetogen: „En misschien vindt je moeder alles dan wel zo leuk, dat jij er ook bij mag. Dit jaar al. Zou dat even fijn zijn?" „Nou!" Het komt regelrecht uit Carla's hart. „Reuze zou dat zijn."

2. Bij Oehoe

En nu staan ze samen voor de gezellige, witte bungalow van Oehoe Lamers, Marlieske en Carla.

„Zal ik op je blijven wachten?” vraagt Carla.

Marlieske schudt haar hoofd.

„Doe het maar niet,” zegt ze intussen. „Het kan best 's lang duren, zie je. Misschien is Oehoe nog met iets bezig en heeft ze niet dadelijk tijd voor me. En dan sta jij hier maar te kleumen. 't Is zo koud.” Heimelijk hoopt ze, dat Oehoe zal zeggen: „'t Is al gauw tijd voor de opkomst. Blijf zolang maar hier. 't Is de moeite niet meer voor je om eerst nog naar huis te lopen. Dan gaan we er zo meteen samen naar toe. Jij bij mij achter op de fiets.” Dat is al eens eerder gebeurd. Zo enig was dat. Vooral dat tijdje in Oehoe's huis. Oehoe heeft zulke mooie dingen. Dingen die je nergens anders ziet. Een prachtig, driehoekig naaitafeltje, dat muziek maakt als je het blad opklapt. Helemaal uit Italië vandaan. En een snoezig, klein bootje. Een gondel. Van zilver. Dat lijkt tenminste zo. Maar hij is verzilverd, zei Oehoe. Dat betekent dat hij niet helemaal van zilver is. Alleen de buitenkant. Nu ja, dat geeft niets, vindt Marlieske. Wat er binnen in zit, zie je toch niet. En hij is schitterend. Die komt ook uit Italië. Uit Venetië. Dat is een heel wonderlijke stad. Zo eentje vind je nergens anders op de hele wereld. Er groeien geen planten. Er zijn geen paarden, geen fietsen, geen auto's, geen trams. Het is een heel oude stad, die bestaat uit allemaal kleine eilanden en oude paleizen. En er zijn een bende kanalen. Hoeveel precies, dat weet ze niet meer. Maar een heleboel. Dat weet ze wel. En ook dat er maar eventjes vierhonderd bruggen zijn. Stel je

voor: vierhonderd. Maar dat moet natuurlijk wel. Anders kun je immers niet van het ene eilandje op het andere komen. En alles wordt daar in Venetië in gondels vervoerd. Geen zilveren natuurlijk. Dat snap je zo wel. Maar ze hebben hetzelfde model. Een enig gezicht moet dat zijn. Vooral 's avonds, als ze verlicht zijn. „Een sprookje leek dat,” zei Oehoe. Die heeft het gezien. En Oehoe heeft ook in zo'n echte gondel gezeten. Een man maakte muziek en zong terwijl zij voeren. De mannen die de gondels besturen, heten gondeliers. Zo'n mooi woord vindt ze dat.

Oehoe gaat ieder jaar op reis. Vroeger met haar vriendin. En nu met haar man. Dat wil zij later ook. Overal naar toe. En vast naar Venetië. Nou, reken maar. Voor de radio horen ze daar af en toe ook een heel leuk liedje over. Mieke Telkamp zingt dat. Ze begrijpt het niet helemaal, want het is in het Duits en er komt ook nog echt Italiaans in voor. Gondoliere. En: gracia. Dat betekent: dank u wel. Dat heeft Corrie haar verteld. Maar het wijsje vindt ze erg leuk. Dat kent ze. En als zij dan later heel de wereld doorreist, neemt ze ook overal vandaan een herinnering mee. Een souvenir. Zo heet dat met een deftig woord. Dat heeft Oehoe ook altijd gedaan. Oehoe heeft ook poppen in klederdrachten uit andere landen. Snoezig. En nog een ander bootje. Ook verzilverd. Uit Noorwegen. Of uit Zweden? Dat weet ze opeens niet meer precies. Dat is weer heel anders dan het gondeltje. Een Vikingschip is dat. Ook al zo prachtig.

Marlieske is ondertussen het tuinpaadje opgelopen. Ze kijkt Carla nog even na. Zou ze nog omkijken? . . . Ja, hoor. Ze zwaait naar haar. Marlieske wuift terug. Maar dan zet Carla het op een holletje en Marlieske drukt op de bel. Ze wil opeens wel graag naar binnen. Want al schijnt de zon op 't ogenblik ook nog zo uitbundig, het is koud! Nou! Bar koud. En het tocht hier zo. Onwillekeurig trekt ze haar capuchon nog wat dichtter om haar gezicht heen. Maar dan gaat de deur ook al open. Oehoe staat voor haar en zegt verrast: „Marlieske”. En vervolgens, met een onge-

lovig gezicht: „Je komt toch zeker niet alweer eisen laten aftekenen?”

Maar Marlieske knikt stralend. „Ja, Oehoe. Drie.”

Mevrouw Lamers slaat haar handen in elkaar van verbazing. „Nee maar, drie,” zegt ze dan. „Jij zet er vaart achter, zeg. Kom gauw binnen.” En terwijl ze Marlieske meeneemt naar een grote, lichte, heerlijk warme kamer: „Als je zo doorgaat, kun je nog tegelijk met Cora en Dienie worden geïnstalleerd.”

Marlieske glundert. Dat zou even fijn zijn. Want dat is al gauw. Cora en Dienie zijn er al veel langer voor bezig dan zij. Nu, ze zet er ook echt vaart achter. In het begin van dit jaar, toen haar moeder ziek was, heeft ze een poosje bij haar opa en oma in Bosdorp geloged. En toen heeft Trix, een meisje met wie ze daar veel speelde, haar meegenomen naar een opkomst van de kabouters daar. Trix was zelf ook kabouter. Een reuze fijne middag heeft ze toen gehad. Alles vond ze even leuk. En ze heeft dadelijk gedacht: als ik weer thuis ben, vraag ik vader en moeder of ik ook bij de padvinderij mag. Nu, dat heeft ze gedaan. Anders zou ze Marlieske van Vliet niet zijn. En het mocht.

Maar je bent niet zo maar direct kabouter. O heden, nee. Je moet beginnen als mensenkind. En eerst van alles en nog wat leren. Alles wat in het kleine, gele mensenkindboekje staat. En dat zijn maar eventjes veertien eisen. Het kabouterlied. Het kabouterverhaal. Weten wat een kabouter in haar zak moet hebben. Volkjestekens en volkjesliedjes. O, en nog veel meer. Het is heus zo gemakkelijk nog niet. En zolang als je mensenkind bent, mag je nog geen uniform dragen. En niet mee dansen in de feeënring. Het is allemaal evengoed wel leuk, hoor. Maar niet zo echt natuurlijk. En daarom . . .

Oehoe Lamers pakt intussen Marlieskes boekje van haar aan en vraagt vriendelijk: „Welke eisen heb je deze keer geleerd?”

„Vijf, negen en tien, Oehoe,” vertelt Marlieske vlot.

„Prachtig,” lacht Oehoe. Ze is lang en blond en heeft een heel lief gezicht. Alle kabouters dwepen met haar en Marlieske doet

daar al druk aan mee. Er is op 't ogenblik geen aardiger, vriendelijker, liever en mooier mevrouw dan Oehoe Lamers, volgens haar. Moeder Van Vliet moet er wel eens eventjes om glimlachen als ze de kaboutermpjes en mensenkindertjes van Marlieskes kring zo over hun Oehoe tegen elkaar hoort opbieden. Nu, dat is fijn. En mevrouw Van Vliet kan het best begrijpen ook. Oehoe Lamers is dadelijk met haar komen kennismaken laatst en eerlijk gezegd is zij ook wel een beetje weg van haar. Ze praat met zoveel liefde en begrip over al die hummels. En ze kan zoveel van hen hebben ook. Marlieskes moeder gaat hoe langer hoe beter begrijpen hoeveel mevrouw Lamers voor al die kinderen doet. En ze vindt het heerlijk dat ze zo dol op haar zijn. Oehoe Lamers heeft jammer genoeg zelf geen kinderen. Laten de kabouters en de mensenkinderen van haar groep nu haar kindertjes ook maar een beetje zijn.

Oehoe loopt intussen met Marlieske naar het zitje voor het grote raam met de lage, brede vensterbank, die vol vrolijk bloeiende planten staat en waaronder een boekenkast is gebouwd. Een open boekenkast is het, vol fleurige bandjes. Kinderboeken staan er ook in. Een heel rijtje. Daar heeft Marlieske de vorige keer in mogen snuffelen, terwijl Oehoe haar uniform aantrok. Dat was ook zo fijn.

„Ga daar maar zitten, Marlieske.” Oehoe wijst naar een verrukkelijk diepe stoel, waarin Marlieske helemaal wegzakt. „We zullen 's gauw kijken wat je ervan weet.” Zelf gaat ze tegenover haar zitten. En dan begint de ondervraging meteen. Maar ze zijn in een wip klaar met het examentje. Want Marlieskes antwoorden komen als het kan nog vlugger en vlotter dan zopas bij Carla.

„Kind, het is geweldig,” prijst Oehoe, als ze Marlieske alle vragen gesteld heeft. „Ik ga deze eisen dadelijk aftekenen. Even m'n pen pakken.”

Vlug loopt ze naar haar bureautje en schrijft: „6 april 1960. Oehoe.” Driemaal. Keurig netjes op het daarvoor aangegeven

regeltje. Dan loopt ze naar Marlieske terug, geeft haar het boekje en prijst nog eens: „Het was fijn in orde, hoor, Marlieske.”

Marlieske lacht blij. Daarna staat ze ook meteen op. Ze is klaar. Ze moet nu weggaan. Oehoe heeft niet gevraagd of ze bleef. Jammer. Maar er is niets aan te doen. Stilletjes blijven plakken, dat gaat niet. Dat zou moeder nooit goedvinden. Dat hoort niet zo. Dat weet ze wel.

Oehoe loopt met haar naar de deur om haar uit te laten. Dan blijft ze opeens midden in de kamer staan en zegt: „Moet je eigenlijk eerst nog naar huis, Marlieske?” En als Marlieske haastig: „Nee, Oehoe,” schudt: „Maar kind, dan blijf je toch zeker gezellig hier tot het tijd is om naar de opkomst te gaan. Ja?”

„Graag, Oehoe.” Marlieske straalt gewoon. Dat het nu toch nog gebeurt. Maar goed dat ze Carla heeft laten weggaan.

„Doe maar gauw je jopper uit, meiske,” zegt Oehoe hartelijk. „Anders heb je er straks helemaal geen warmte van, 't Is buiten zo afschuwelijk koud vandaag. Hier binnen zou je het niet zeggen, hè, met dat vrolijke zonnetje in de kamer. Maar buiten! Hul Als je je neus even om het hoekje van de deur steekt, dan bibber je. Ik tenminste. Brrr.”

Mevrouw Lamers zet daarbij zo'n benauwd gezicht, dat Marlieske het uitschatert. Die Oehoe ook.

„Ik hang m'n jopper zelf wel even aan de kapstok, Oehoe,” zegt ze dan en verdwijnt vlug naar de hal. Ze is hier immers al een beetje thuis. Oehoe hoeft heus niet voor haar te lopen.

Mèt dat ze weer in de kamer komt, schuiven er dikke wolken voor de zon. Hè, wat is dat nu jammer. De lucht wordt helemaal grijs. Marlieske is een ogenblik echt teleurgesteld. Maar ook niet langer. Want dan weet ze gewoon niet wat ze ziet. Het begint nota bene te sneeuwen. Te sneeuwen met mooie, dikke vlokken. Nee maar, het lijkt opeens wel hartje winter in plaats van lente.

Verwonderd kijken Oehoe en Marlieske elkaar aan. Dan zucht Oehoe: „April doet weer 's wat hij wil, Marlieske.”

„Ja,” knikt Marlieske. „Maar ik vind het toch wel een prachtig gezicht.” En verrukt: „Kijk 's, Oehoe, de sneeuw blijft liggen op die groene dennetjes daar in het park.”

„Ja,” zegt Oehoe. „Het gezicht is mooi. En toch zie ik nu echt liever de zon. Die past heel wat beter bij al die bloeiende heesters in het park en de blauwe druifjes en narcissen in ons tuintje. Het is nu toch lente.”

Ja, dat is het. Maar mevrouw Lamers moet evengoed nog wel een halfuur wachten, eer het park en de tuin er weer een beetje lenteachtig uit zien. Zo lang houdt het sneeuwen aan. Maar dan vindt de zon het blijkbaar ook welletjes. Want voor Marlieskes gevoel is hij er weer even plotseling als hij daarnet verdwenen is. En hij schijnt zo uitbundig, dat de sneeuw in een mum van tijd alweer verdwenen is. En je maar ternauwernood meer kunt ge-

loven dat het daarnet nog volop winter leek. Hoe bestaat het eigenlijk!

En dan gebeurt er iets heel grappigs. De vijver in het park en ook de gazons beginnen om het hardst te dampen. Het lijkt wel of ze koken. Het wolkt er gewoon over. En het houdt maar aan. Marlieske heeft zo iets nog nooit eerder gezien. Ze kan er gewoon niet genoeg naar kijken.

Oehoe staat naast haar.

„Dit gaat beter naar m'n zin,” lacht ze. „De zon laat al die sneeuw weer smelten en dan verdampen. Kun je zien hoe een kracht de zon alweer heeft. Heerlijk.”

Maar echt aprilweer blijft het vandaag. Want als Oehoe en Marlieske een poosje later op weg zijn naar het clubhuis, verjagen de wolken de zon opnieuw. En een ogenblik later vliegen de hagelstenen hen om de oren. Het is me toch wat!

3. In het clubhuis

In het clubhuis is het behaaglijk warm. En alle kabouters en mensenkindertjes van de kring zijn er vanmiddag. Er ontbreekt er niet één. Dat is gezellig. Oebi heeft de totem, de grote paddestoel, rood met witte stippen, al in 't midden van het aardige lokaaltje gezet. Ze gaan beginnen. Deze keer met de feeënring. Dat vindt Marlieske fijn. Het lijkt haar zo heerlijk die ook mee te mogen dansen. Over een paar weekjes misschien al. Ze zal daar in ieder geval haar best voor doen. Reken maar.

„Mensenkindertjes, onder de totem,” lacht Oehoe naar haar en de beide andere meisjes die geen uniform, maar een bruin schortje dragen, Cora en Dienie. Ze gehoorzamen direct en kruipen vlug onder de paddestoel. Het zijn geen gewone schortjes die ze voor hebben, die drie. Nee, hoor. Er zijn onderaan twee vrolijke, gele zigzagbiezen opgenaaid. En één bovenaan op de zak, waarop een kleine vliegenschwam zit. Precies zo eentje als waar zij nu onder hurken. Die schortjes dragen ze, zolang ze nog niet geïnstalleerd zijn en zich dus nog niet in uniform mogen steken. Dat is leuk. Want daaraan kun je zien dat ze er toch al een beetje bij horen, al is het nog niet echt.

Oehoe is intussen naast de totem gaan staan. Nu doet ze haar ogen dicht en zegt tegen de kabouters die een kring om haar heen gevormd hebben: „Kiejoe.” Ze spreekt in de kaboutertaal. Natuurlijk. Dat hoort erbij. Maar dat hindert nu niets meer voor Marlieske. Ze kent die immers. Ze verstaat best wat Oehoe zegt. Fijn is dat. „Dichtbij verstoppen.” Dat zegt Oehoe.

Op slag draaien alle kabouters zich om en sluiten hun ogen ook. Omdat ze zich hier in het clubhuis niet echt verstoppen kunnen, weet Marlieske. Als ze buiten met de feeënring beginnen, in het

bos bijvoorbeeld, als ze ergens kamperen, dan verstoppen ze zich natuurlijk echt. Dat kan nu niet. Ze kunnen zich alleen maar verbeelden dat ze ergens achter een dikke boomstam staan of in het struikgewas hurken.

Daar zegt Oehoe alweer iets. „Toewiet, toewiet, toewiet.”

Marlieske luistert ernaar met een glunder gezicht. Ook dit verstaat ze. „Zachtjes aan komen lopen”, betekent het. Toch leuk dat ze dat nu weet. Ze knijpt haar ogen even stijf dicht en stelt zich voor dat ze nu ergens in een bos zijn. Ergens in de buurt van opa en oma natuurlijk. Daar zijn bossen genoeg. En dat alle kabouters heel voorzichtig uit hun verschillende schuilhoekjes terugkomen en naar de totem sluipen. Het moet toch wel enig zijn om dat allemaal echt buiten mee te maken. Maar vooruit, hier is het ook leuk, hoor. Evengoed. Kijk maar.

Tegelijk draaien de kabouters zich weer om. Ze doen hun ogen open, maken een sprong in de lucht, klappen in hun handen en roepen: „Oehoe.” Dat betekent eigenlijk: „We zijn er.”

Nu doet Oehoe haar ogen ook open en kijkt de kring rond. Ja, hoor, alle kaboutertjes zijn bij hun bruine uil gekomen. Nu kunnen ze gaan dansen.

„Kabouters, nu gaan we de feeënring dansen,” zegt Oehoe dan ook. Ze stapt ondertussen bij de totem vandaan en in de kring. En dan zingen ze, terwijl ze hand in hand vrolijk rondspringen:

Loh, Loh, Loh, Loh, Loh, Loh, Loh,
Loh, Loh, Loh, Loh, Loh, Loh, Loh.
Wij zijn kabouters, hoort ons aan.
Wij zijn steeds vrolijk en pakken aan.
Loh, Loh, Loh, Loh, Loh, Loh, Loh,
Loh, Loh, Loh, Loh, Loh, Loh, Loh.

Eerst gaan ze linksom. Dan rechtsom. En ten slotte nog 's weer linksom. Dat is ook maar goed, want anders zouden Oehoe en Oebi en de kabouters misschien wel allemaal een beetje „dronken” worden.

Het liedje is uit. Ze staan meteen stil.

Nu wijst Oehoe een kabouter aan. Mia Ruiters, een klein blondje. Mia doet een stap naar voren, saluëert en zegt: „Ik pak aan.”

Daarna brengen alle kabouters twee aangesloten vingers van hun rechterhand aan hun muts en zeggen: „Wij pakken aan.”

Marlieske vindt dat elke keer opnieuw weer echt plechtig. Maar nu zijn de kabouters ook meteen klaar met hun openingsceremonie. En de mensenkinderen mogen onder de totem vandaan komen. Hiep hoy!

Het wordt weer een echt fijne middag, zoals altijd. Ze doen spelletjes. Ze zingen canons. Oehoe leest voor. En intussen schijnt de zon af en toe vrolijk naar binnen. Maar even later tikken er weer hagelsteentjes tegen de ruiten. Of de regen probeert ze schoon te wassen, zodat ze de sneeuwvlokken, die hun beurt natuurlijk ook niet voorbij laten gaan, later weer beter kunnen zien dwarrelen. Maar de meeste kinderen hebben er eigenlijk niet eens erg in dat april 's weer een heel wispelturige bui heeft vandaag. Zo druk zijn ze bezig. En de anderen kijken 's even en vinden het alleen dolgezellig. Ze zitten hier immers lekker droog en warm en het wordt er hier binnen enkel maar knusser door, vinden ze.

De tijd vliegt voorbij. Veel en veel te vlug, vindt Marlieske. Ze zou wel willen dat ze hier de hele middag konden blijven. Ze zitten op krukjes en bankjes vlak naast elkaar in een gezellige kring. En Oehoe leest zo'n prachtig verhaal voor.

Maar daar kan niets van inkomen. Oehoe sluit het boek al. Het is tijd. Wat verschrikkelijk jammer. Marlieske geeft een heel diepe zucht. Nu gaan ze natuurlijk eindigen.

Maar dat gebeurt niet. Nee. Oehoe blijft rustig zitten waar ze zit en begint, terwijl ze de kring rondkijkt: „Zeg, kabouters, het is al gauw weer paasvakantie, hè?”

Een hevig geknik van alle kanten. Ja. Paasvakantie. Fijn. Daar hebben ze zin in.

Oehoe lacht.

„Ja, natuurlijk, dat vergeten jullie geen van allen. Dat begrijp ik best. Maar weten jullie nog wel wat jullie het vorig jaar in de paasvakantie gedaan hebben?” vraagt ze dan.

Gefronste wenkbrauwen. Diepe denkrimpels in hun kleine voorhoofden. 't Vorig jaar in de paasvakantie? Wat ze toen gedaan hebben? Dat is al zo lang geleden. Ze hebben daarna alweer zo véél gedaan en beleefd. Om dat nu maar zo een, twee, drie weer precies te weten.

„Ik heb geloof ik bij mijn oom en tante in Diever gelogeerd,” begint kabouter Akke dan wat aarzelend. „Zeker weet ik het niet meer. Het kan ook . . .”

Dan steekt een van de hoofdkabouters, Gerda, haar vinger op. Net alsof ze op school zit. Maar niemand vindt dat gek. Niemand let erop. Daarvoor moeten ze allemaal veel te diep nadenken. En meteen roept Gerda, bang dat een ander het nu toch nog vóór haar zal zeggen, ook al: „Ik weet het, Oehoe. Ik weet het. Toen hebben we heitjes voor karweitjes verdiend.”

Natuurlijk. Dat bedoelt Oehoe. Ze begrijpen het opeens allemaal. Oehoe lacht opnieuw. „Precies, Gerda. Jullie hebben drie dagen lang je uniform mogen dragen en karweitjes mogen opknappen.” „En een heleboel heitjes verdiend,” herinnert Mia zich glunder. „Nou, hè?” zegt Oehoe. En dan, terwijl ze de kring weer rondkijkt: „Willen jullie dat dit jaar wel weer doen?”

Nee maar, dat is me nu toch ook een vraag.

„Natuurlijk, Oehoe.” „Graag.” „Enig.” „Hebt u de boekjes al?” „Wanneer mogen we beginnen?” Ze praten opeens allemaal door elkaar. Akke klappt van louter geestdrift in haar handen. Het vorig jaar heeft zij negen gulden verdiend. Het allermeeste van alle kabouters van hun kring. Ze zou zó wel weer willen beginnen.

Oehoe zet een quasi-benauwd gezicht en slaat haar handen voor haar oren.

„Schei uit. Jullie schreeuwen me nog doof met z'n allen,” zegt ze. Daar moeten ze allemaal om lachen. Want dat zal gerust wel een beetje meevallen. Maar dan zijn ze toch meteen stil.

„Hè, hè,” zucht Oehoe. „Stilte na de storm. Nu kan ik me tenminste weer verstaanbaar maken. Gelukkig. Dus als ik het goed begrepen heb, kan ik weer op jullie rekenen. Dat is fijn. Jullie gaan net zo flink je best doen als verleden jaar. Wie weet hoeveel jullie weer verdienen met z'n allen. En jullie weten het: de helft van dat geld gaat naar het Nederlandse Padvindstersgilde. Daarmee helpen jullie dus alle padvindsters in ons hele land. Maar de andere helft blijft hier. Dat is voor onze eigen groep. Daarmee kunnen we dus doen wat we willen. En we hebben nog zoveel wensen. Dat hoef ik jullie niet te vertellen. Dat weten jullie wel. We weten heus wel raad met dat geld.”

Marlieske zit opeens een beetje onrustig op haar krukje heen en weer te schuiven. Het lijkt haar enig. Ze wil dolgraag meedoen. Maar zij is nog niet geïnstalleerd. En . . .

„Mogen de mensenkinderen ook meedoen, Oehoe?” vraagt ze nu opeens.

Oehoe knikt haar 's hartelijk toe. „Natuurlijk, Marlies. Dom van me om dat niet dadelijk even te zeggen.”

Marlieske lacht blij naar haar. Gelukkig. Dit is een pak van haar hart.

Oehoe kijkt de kring opnieuw rond.

„Weten jullie wat zo mooi is?” vraagt ze dan. „Dat vind ik tenminste. Het eerste kwartje dat ieder kind dit jaar verdient, wordt bestemd voor de vluchtelingenactie. Jullie hebben vast al wel eens gehoord dat we 1960 het vluchtelingenjaar noemen. En ook dat dit niet betekent dat er dit jaar meer mensen moeten en hebben moeten vluchten dan in andere jaren. Maar dat we met elkaar zoveel we kunnen willen doen om die arme stumperds te helpen. Zodat ze zich weer ergens thuis zullen voelen. En werk krijgen. En een huis. En noem maar op. Alles wat wij zelf hebben.”

Het is nu heel stil in het lokaal. De kinderen luisteren met ernstige gezichtjes.

„Misschien hebben jullie er nog nooit aan gedacht dat het iets

heel fijns is: een huis waar je hoort en waar je veilig bent. Waar je 's nachts heerlijk slaapt in je eigen warme bed. En waar 's morgens, als je beneden komt, de kachel alweer lekker brandt en je eten voor je klaarstaat."

Marlieske zit muistil. Zij weet wel dat dat niet gewoon is. Vader dankt daar aan tafel soms voor. En moeder eigenlijk altijd als vader er niet is en mam hardop bidt. Dan noemt moeder al de dingen op waar Oehoe het nu over heeft. En nog meer. Dat ze de Bijbel hebben. De Bijbel, waardoor God tot de mensen spreekt. Dat ze rustig in die Bijbel kunnen lezen, alle dagen opnieuw. En niet bang hoeven te zijn dat ze erom vervolgd zullen worden, zoals dat vroeger heel vaak gebeurde en nu ook nog in sommige landen. Dat de kinderen naar scholen kunnen gaan waar hun van de Here Jezus wordt verteld. Ja, zij weet wel dat al die dingen niet gewoon zijn. Maar ze durft het nu niet te zeggen. Misschien later 's. Als ze 's weer alleen bij Oehoe is, zoals vanmiddag eerst in haar eigen huis.

„Misschien denken jullie er nooit aan, dat er ook kinderen zijn die dat allemaal moeten missen,” gaat Oehoe intussen verder. „Kinderen en grote mensen. En toch zijn die er. Duizenden en duizenden. En die missen niet alleen al de dingen die wij alle dagen maar weer krijgen en aannemen alsof we er recht op hebben. Alsof het zo hoort en de gewoonste zaak van de wereld is. Nee, die missen ook nog hun eigen land en wonen onder mensen van wie ze de taal dikwijls niet eens verstaan. In kampen.”

Mia zit opeens heel hard te knikken. „Wij hebben de vorige zomer zes weken lang een jongen uit zo'n kamp te logeren gehad. Hij is ook met ons naar Ameland geweest. En hij heeft allemaal kleren van Hans gekregen. Die waren Hans toch te klein. Dat kwam net mooi uit. En . . .” Mia ratelt maar door.

Nu onderbreekt Oehoe haar.

„Ik weet het, Mia,” zegt ze. „Kurt heette hij, hè?” En als Mia „ja” knikt: „Dat was heerlijk voor hem. En voor al die kampkinderen die hier en in andere landen een vakantieadres kregen.

Maar er moet nog meer gebeuren. Die kinderen moeten weer in een gewoon huis wonen. En hun vaders moeten weer werk hebben, waarmee ze voor hun gezinnen de kost kunnen verdienen. En noem maar op. En dat willen de grote mensen uit allerlei landen nu in dit jaar voor elkaar zien te krijgen. Daar werken ze voor en brengen ze geld voor bij elkaar. En nog veel meer. En daar mogen jullie nu ook voor werken en een steentje voor bijdragen. Is het niet mooi dat dat kan?"

De kinderen knikken om het hardst. En Masje, een kleine olijkerd, lacht: „Niet een steentje, Oehoe. Een heitje.” En trouwhartig er achteraan: „Van mij mogen ze gerust twee heitjes hebben, hoor. En ook nog wel meer. Ook wel uit m'n spaarpot.”

Nu komen de andere stemmen ook weer los.

„O ja, uit de mijne ook wel.” „Voor mijn part krijgen ze alle kwartjes die wij verdienen.” „Als we de mensen vertellen dat het voor het vluchtelingenjaar is, laten ze ons misschien wel meer karweitjes doen.” „Of ze geven ons meer dan één heitje.”

Oehoe gaat staan.

„Wie weet,” lacht ze. „Dat zien we wel. Het is in ieder geval fijn dat jullie er je best voor gaan doen. Op de volgende opkomst geef ik jullie de boekjes. En nu gaan we eindigen.” En met een blik op haar mooi, gouden polshorloge: „Asjeblieft, we zijn al een kwartier over tijd. Vlug maar. Anders staan straks jullie moeders hier nog met z'n allen voor de deur om me een standje te maken.”

Ha-ha, die Oehoe. Dat kun je net denken. Maar ze schieten nu toch gauw op. De totem wordt weer in het midden gezet. De mensenkinderen kruipen er vliegensvlug onder. En de kabouters maken weer samen met hun Oehoe en Oebi een kring. Ze wijzen op zich zelf en zeggen in koor: „Ik ben kabouter.” Dan wijzen ze naar een ander en zeggen: „Jij bent kabouter.” Daarna wijzen ze op elkaar en vertellen allemaal tegelijk: „Wij zijn kabouters.” En ten slotte maken ze een heel breed, weids gebaar en zeggen: „Over de hele wereld zijn kabouters. Pak maar aan.”

De opkomst is afgelopen. Jammer. Maar de volgende week!

4. Vijf „gulden” regels

Een week later zitten ze weer in een kring rond Oehoe, de kabouters en mensenkinderen van de Prinses Marijke-groep. Oehoe heeft de 'n heitje voor 'n karweitje-boekjes naast zich liggen. Ze gaat ze zo meteen uitdelen. Maar eerst heeft ze nog het een en ander te vertellen.

„Jullie denken er dus goed aan dat de actie op woensdag 20 april begint,” zegt ze. „Geen dag eerder, hoor. En ze eindigt op vrijdag 22 april. Daarna is het subiet afgelopen. Helemaal. Ik reken erop dat jullie je daaraan houden.”

„Natuurlijk, Oehoe.” Truusje Volmer zegt het zo maar een tik-keltje verontwaardigd. Wie zou er nu ook te vroeg beginnen of te laat ophouden! Zo iets doet een kabouter toch zeker niet. Dat zou immers niet eerlijk zijn.

Maar Hella Grootjans, naast haar, kan best begrijpen dat Oehoe dit nog 's even zegt.

„Nou, verleden jaar,” begint ze. „Niet in onze kring, maar . . .” Oehoe onderbreekt haar. „Niet roddelen, Hella,” zegt ze met een lachje. „Je bedoelt het goed, meisje. Dat weet ik. Maar we moeten echt geen oude koeien uit de sloot gaan halen. Dat doet een kabouter ook niet. Wat het vorige jaar gebeurd is, is voorbij. Daar is het nodige toen al van gezegd bovendien. Maar mee daarom waarschuwde ik jullie nu nog even. Het zou me zo heel erg spijten als er weer zo iets gebeurde, zie je. En dubbel als dat dan ook nog in onze eigen groep het geval zou zijn. Afspraak is nu eenmaal afspraak. Daar moeten we ons aan houden.” En ernstig: „Altijd, kinderen. Heel ons leven lang. De mensen moeten weten wat ze aan ons hebben. Ze moeten op ons aan kunnen. Ze moeten op ons kunnen rekenen. In alle dingen. De grote en de

kleine. Als je je in de kleine dingen al niet aan je afspraken houdt, hoe zou je het dan in de grote ooit kunnen doen. Nee, daar komt dan beslist helemaal niets van terecht. Als je bijvoorbeeld aan 't rolschaatsen bent, om nu maar iets te noemen, en je hebt je buurmeisje beloofd dat je om vijf uur met haar naar een hoorspelletje voor de radio zult gaan luisteren, dan moet je dat doen. Dan moet je niet zeggen als het daarvoor tijd is: „Nee, ik doe het toch maar niet. Ik ga niet met je mee. Ik ben nu net zo lekker aan 't rolschaatsen.” Dat is geen werk. Nee, dan gesp je je rolschaatsen heel eenvoudig af en ga je met haar mee, zin of geen zin. Omdat je het hebt afgesproken. Je houdt je aan je afspraak. Je doet gewoon wat je beloofd hebt. Anders had je het niet moeten beloven, niet moeten afspreken.”

Marlieske zit hevig te knikken. Ze is het roerend met Oehoe eens. Oehoe kon het trouwens wel over Carla en haar zelf hebben. Dat is natuurlijk niet zo. Oehoe kent Carla niet eens. En Oehoe weet ook helemaal niet dat dat toen gebeurd is. Maar verleden jaar, vlak na sinterklaas . . . Nou . . . Carla had een paar rolschaatsen gekregen. Daar was zij toch al een beetje jaloers op. Eerlijk is eerlijk. Zij had ze ook op haar verlanglijstje voor Sinterklaas staan. Bovenaan nog wel. Nu ja, niet helemaal bovenaan. Daar stond een fiets met een lamp. Maar op de tweede plaats dan toch. En zij kreeg geen fiets. En ook geen rolschaatsen. Carla wel. Daarom wilde ze eerst ook niet met Carla mee, toen die haar kwam halen om ernaar te kijken hoe goed zij al kon rolschaatsen. Daar vond ze niets aan. Ze wou veel liever zelf over de weg zwieren. En als Carla haar nu nog 's even op haar schaatsen zou laten, zodat zij ook 's een baantje zou kunnen rijden. Maar och heden, dat hoefde ze haar niet eens te vragen. Want Carla zei direct, mèt dat ze ze haar liet zien: „Ik mag er niemand anders op laten van m'n moeder. M'n moeder zei: „Ze zijn zo duur. En dan maakt een ander ze misschien nog kapot ook. Dat wil ik niet.””

Nu, dat wist ze dan maar. Poeh. Net of zij ze stuk zou maken. Ze

weet best hoe ze moet rolschaatsen. Van de zomer heeft ze het geleerd op die van Piers vriend, Geert Balhuizen. En ze kon het zo. Net zo goed als Pier. Omdat ze zo goed durfde, zei Geert. Hij liet er haar zo vaak op. Geert is een echt leuke jongen, vindt ze. Maar moeder zei die middag: „Kijk 's, hier is voor jullie allebei een speculaasje. Eet dat eerst maar 's lekker op. En dan gaan jullie fijn samen naar buiten en kun jij 's kijken hoe goed Carla al kan rolschaatsen, Marlieske. En dan komt Carla om vijf uur gezellig met jou naar binnen. Dan ga jij een kaart uit je nieuwe borduurdoos borduren. En Carla haalt even een handwerkje van huis. Ik ga naaïkarweitjes doen intussen. En dan kunnen we mooi met z'n drieën naar een sinterklaasvertelling luisteren. Die geven ze in een kinderuurtje nog als lekker nagerecht. Een sinterklaas-toetje. Dat wil Carla denk ik wel.”

Ja, dat wilde Carla wel. Dat zei ze tenminste. Niet tegen haar. Maar tegen moeder. Nu, toen geloofde zij haar natuurlijk helemaal. En ze ging met haar naar buiten en keek toe. Helemaal niet leuk, maar nou ja, vooruit. Straks binnen zou het reuze gezellig worden met z'n drietjes bij de haard en intussen dat verhaal. Daar dacht ze telkens aan, terwijl ze daar liep te kleumen op het trottoir. En haar borduurdoos was per slot ook prachtig. En die was ook van haar verlanglijstje.

Maar toen het eindelijk vijf uur was en zij vroeg of Carla nu mee naar binnen ging, deed ze het niet. Ze zei ijskoud: „Nee, hoor. Ik ga niet met je mee. Ik wil veel liever blijven rolschaatsen. 't Gaat nu net zo lekker.” Bijna precies als Oehoe het zopas zei. En net zo gemeen. Zij huilde erom. Zo oneerlijk vond ze het. Bij de deur botste ze tegen Pier op. Ze weet het allemaal nog precies. Pier zei: „Meid, grien toch niet altijd om alles. Wat is er nu weer te huilen?” Maar toen ze het hem vertelde, vond hij het ook misse-lijk van Carla. „'t Is een echte egoïste,” zei hij. „Iemand die alleen aan zich zelf denkt.” Nu, ze vond dat Pier groot gelijk had. Carla dacht echt alleen aan zich zelf toen. En ze hield bovendien haar woord niet. Dát vond moeder het ergst.

Nu Marlieske dit allemaal weer bedenkt, wordt ze zowaar opnieuw kwaad op Carla. Dat is me toch wat. Maar tijd om boos te blijven krijgt ze gelukkig niet. Want Oehoe gaat al verder: „En dan zijn er nog de vijf „gulden” regels voor het verdienen van karweitjes. Gouden regels zou je ook kunnen zeggen. Ik denk niet dat jullie je die nog allemaal precies herinneren. Bovendien zijn hier meisjes die verleden jaar nog niet meegedaan hebben. Ik zal ze dus nog eens even voor jullie opnoemen. Luister goed. Daar komen ze.

Regel 1. Zorg dat je van top tot teen keurig in uniform bent, maar trek het uit als je na afloop van je „werkdag” gaat buiten spelen.” De kinderen luisteren als vinken. Ze moeten dit goed onthouden. „Regel 2,” zegt Oehoe dan. „Werk bij voorkeur bij vrienden en kennissen, en bij „vreemden” altijd met z'n tweeën.”

De kinderen knikken. Niemand vraagt: „Waarom bij „vreemden” met z’n tweeën, Oehoe?” Ze weten allemaal dat ze nooit met vreemde mensen mogen meegaan. Omdat dat heel gevaarlijk is. Die mensen doen dikwijls eerst heel lief en vriendelijk. Ze geven je lekkers. Soms wel eens een hele reep of een grote zak vol snoepjes. Of ze laten je meerijden achter op een brommer of een motor of in hun auto. Maar dat doen ze allemaal alleen om je mee te lokken naar een stil plekje om je daar kwaad te kunnen doen. Alle vaders en moeders waarschuwen hun kinderen tegen zulke „vreemden”. En de meesters en juffrouwen op school doen dat. En Oehoe. Och, eigenlijk alle grote mensen.

Niet dat alle „vreemden” slecht zijn en zulke boze dingen in de zin hebben. Gelukkig niet. Stel je voor. Nee. Gelukkig zijn de meeste „vreemden” ook aardige vaders en moeders, die het goed menen met hun eigen kinderen en die van een ander. Maar er lopen jammer genoeg verkeerden tussen. Mensen die hun verstand niet helemaal goed hebben. Die eigenlijk niet weten wat ze doen, maar die daarom juist des te gevaarlijker zijn en opgesloten moesten worden. En echt slechte mensen, die in een gevangenis thuishoren. En als je dan ’s net zo’n verkeerde treft! Hu, nee. Daar moet je gewoon niet aan denken. Daarom ga je met niemand mee. Met niemand. Bij iemand gaan werken is natuurlijk wel iets anders. Daar ga je per slot zelf naar toe. Die lokt je niet mee. Maar je kunt toch nooit weten. En met je tweeën ben je in ieder geval veiliger dan alleen. En als er mensen zijn die je te lang laten werken of je een te zwaar karwei opdragen en je durft daar niets van te zeggen als je alleen bent, dan durf je het meestal wel als je het samen kunt doen. Ja, ze begrijpen allemaal goed waarom het beter is bij „vreemden” met z’n tweeën te gaan werken.

„Regel 3,” gaat Oehoe intussen verder. „Verdien je heitje echt. Doe je karweitje netjes en zorg dat het „af” is.”

Opnieuw knikken de kinderen. Ook dit begrijpen ze. Ze mogen hun karweitjes maar niet vlug-vlug afraffelen. Alles moet zo goed

mogelijk gebeuren. Serieus, zou Corrie zeggen, denkt Marlieske. En dan lacht ze even stil voor zich heen. Corrie gebruikt zo graag 's een duur woord. Maar soms spreekt ze het verkeerd uit. Dan moet je horen hoe Herman haar hoont. Enig gewoon. Hij scheidt zelf soms ook best op, hoor. Maar nou ja . . .

„Regel 4,” zegt Oehoe nu. „Geef voor ieder karweitje een zegel en vraag een handtekening.”

Een handtekening. Dat begrijpt Marlieske wel. Dat is gewoon je geschreven naam. Nu ja, niet helemaal gewoon geschreven. Een handtekening schrijven de mensen zo, dat een ander die niet gemakkelijk kan namaken. Dat weet ze van vader. Van sommige mensen kun je de handtekening niet eens lezen. Vader moppert daar wel eens over. Eigenlijk is het iets voor grote mensen. Die worden soms gestraft, omdat ze ergens een valse handtekening ondergezet hebben. Onder iets op een papier, waarvoor je geld kunt krijgen en zo. Dat heeft Corrie haar 's verteld. Herman, haar broer van vijftien, houdt er trouwens ook al een handtekening op na. Zo'n eigenwijzerd. Nu ja, vooruit maar. Pier probeert er zelfs zo af en toe ook al 's eentje te maken. Telkens een beetje anders doet hij het dan. Zij niet, hoor. Ze heeft de tijd nog wel. Maar als ze dus straks bij de karweitjes om een handtekening moet vragen, vraagt ze gewoon of de mensen hun naam willen opschrijven. Maar een zegel . . . Nee . . .

Er is iemand bij de deur. Oebi gaat er naar toe. Even later komt ze terug en roept Oehoe. De kinderen beginnen met elkaar te praten. Marlieske doet niet mee. Ze piekert over dat zegel. Wat is dat precies? . . . Een heel enkele keer krijgt vader een brief die met lakzegels is dichtgemaakt. Stukjes rode lak, waarin een paar door elkaar gestrengelde letters gedrukt zijn. Eén keer zaten er wel vijf op. Een gewichtige brief als dat leek! Nou! Vader zegt dat ze voor zulke zegels lakstaven gebruiken. Die maken ze onderaan warm, zodat de lak daar gaat smelten en begint te druipen. Ze houden die druipende staaf dan boven het plekje dat ze willen dichtlakken. En als er dan genoeg lak op zo'n plaatsje ge-

dropen is, drukken ze er een zegel in. Een paar letters. Heel vroeger deden ze dat met een zegelring. Koningen en zo.

In de Bijbel staat dat verhaal over die boze koning Achab die de wijngaard van Naboth zo verschrikkelijk graag wilde hebben. De juffrouw op school heeft dat laatst nog 's zo prachtig verteld. Die wijngaard lag naast het paleis van koning Achab. De koning wilde 'm kopen of Naboth ergens anders een andere wijngaard geven. Ruilen dus. Maar Naboth zei dat hij z'n wijngaard niet mocht verkopen. En ook niet verruilen. Van de Here niet. Omdat hij 'm van z'n vader geërfd had en de wijngaard in de familie moest blijven. Dat stond allemaal in de wetten beschreven. En kinderachtig als die grote koning toen deed! Alleen omdat hij z'n zin niet kon krijgen. Nee, verschrikkelijk. Hij kroop in bed en draaide iedereen z'n rug toe. En hij wilde geen hap eten ook nog. Ba, zo'n grote man.

Maar toen ging z'n vrouw er zich 's eventjes mee bemoeien. Koningin Izebel. Die was nog veel slechter dan koning Achab. Ze wilde weten waarom de koning zo gek deed. Nu, toen moest hij het natuurlijk wel vertellen. En de koningin wist wel raad. „Ben jij nu een koning?” vroeg ze. „Een koning van Israël? Sta maar weer op, hoor. En eet maar en wees gerust vrolijk. Ik zal er wel voor zorgen dat je die wijngaard krijgt.” En wat deed ze toen? . . . Ze schreef brieven in naam van de koning aan de oudste en voornaamste mannen van het land. Daarin stonden gemene leugens over Naboth. En ook dat hij gestenigd moest worden. Net zo vals. Een mooie koningin was dat, hoor. Liegen en bedriegen en moorden, dat kon ze. Want andere mensen gooiden Naboth wel met stenen dood en dat mocht natuurlijk helemaal niet. Dat was ook een grote zonde. Maar het was toch het allermeest de schuld van de koningin dat het gebeurde. Zij had geschreven dat ze het doen moesten. En op die brieven zette zij toen ook een zegel. Het zegel van de koning. Vast met z'n zegelring. En door dat zegel werden het brieven van de koning, al had Izebel ze geschreven en al wist de koning niet eens wat erin

stond. Maar het was evengoed ook zijn schuld dat Naboth stierf. Hij had aan Izebel moeten vragen: „Maar hoe wil je dat dan doen? Hoe wil je mij die wijngaard geven? Als Naboth 'm toch niet aan mij verkopen of met mij ruilen wil.” Hij wist wel dat Izebel een slechte vrouw was. Hij had wel kunnen weten ook dat het haar alleen op een verkeerde manier zou lukken die wijngaard te krijgen. Maar daar wilde hij niet aan denken. Dat was immers veel gemakkelijker. Wat niet weet, wat niet deert, dacht hij misschien wel. Als ik die wijngaard maar krijg. „Dat kwam, omdat hij de Here vergat,” zei juffrouw Plugboer. En omdat hij een vrouw getrouwd had die niets van de Here wilde weten en de afgoden diende.

Maar hoe kwam ze nu toch zo opeens op dit verhaal? O ja, door dat zegel. Nu gebruiken ze bijna nooit meer een zegelring voor zulke dingen. Die dragen de mensen nu meestal enkel voor de sier. Oom Bert heeft er ook één. Een prachtige. Met een grote, blauwe steen erin. Maar die gebruikt hij ook nergens voor. Nee. Nu doen ze het in de regel met een stempel. Net zoals de meesters en de juffrouwen op school gebruiken. Als je mooi geschreven of goed gerekend hebt en ze je als beloning een stempeltje in je schrift geven. Van een vogel of een bloem of zo. Eén van een eekhoortje heeft zij in haar rekenschrift. Dat vindt ze het allermooiste van alle zegeltjes die juffrouw Plugboer heeft. Zo'n zegelstempel is natuurlijk wel een beetje anders. Want die op school worden gewoon op het papier zelf gedrukt. En je moet er eerst stempelinkt aan doen. En die lakstempels druk je in de lak. Zo maar. Maar zulke bedoelt Oehoe natuurlijk niet.

Marlieske buigt zich over naar Mia, die naast haar zit.

„Wat is dat, een zegel?” vraagt ze zacht.

„Dat is zo'n papiertje waarop staat: karwei gedaan, verder gaan,” vertelt Mia meteen. En je ziet aan haar gezicht dat ze denkt: dat je dat niet eens weet. „Dat kunnen de mensen tegen het raampje van de voordeur plakken als ze iemand een heitje hebben laten verdienen. Dan zien de andere kinderen dat en weten dat ze daar

niet meer om een karweitje mogen gaan vragen en dat ze zonder aan te bellen verder moeten gaan. Anders zouden de mevrouwen veel te vaak naar de bel moeten lopen.”

Marlieske knikt. Och heden, is het anders niet? Zo eentje hebben zij ook wel 's op het voordeurraampje gehad. Als de schoolkinderen kinderpostzegels en ansichten verkochten.

Oehoe is intussen klaar bij de deur en gaat weer op haar plaats zitten. „En nu komt de vijfde en laatste „gulden” regel,” vertelt ze. „Een heel belangrijke. Luister daarom maar 's extra goed, kabouters en mensenkinderen. Hier komt hij: Wees onder alle omstandigheden vriendelijk, beleefd en voorkomend. Je vertegenwoordigt immers de héle padvinderij!”

Ernstige gezichtjes in de hele kring. „Je vertegenwoordigt immers de hele padvinderij.” Dat is een gewichtige zaak. Een hele verantwoordelijkheid. Maar ja, als je lelijk doet, zien de mensen er de padvinderij op aan. Dat is zo. Dan zeggen ze: „Dat meisje hoort nog wel bij de padvinderij. Een mooie beweging, hoor. Dat ze dat daar zulke kinderen niet beter leren.” Nee, zo iets mag niet gebeuren. Beslist niet. Ze moeten de naam van de padvinderij hoog houden.

Het is er even stil van in het lokaal. Maar dan zegt Masje opgewekt: „We zullen het proberen, hoor, Oehoe. En het zal best gaan. Vast. Als de mevrouwen ook maar een beetje vriendelijk, beleefd en voorkomend zijn.” Ze herhaalt deze woorden van de vijfde „gulden” regel met zo'n olijk snuitje en op zo'n grappig toontje, dat ze opeens allemaal weer lachen. Zo, dat is beter dan al die ernstige snoetjes.

Oehoe geeft haar een knipoogje. Ze mag die kleine, olijke Masje zo graag. En dan gaat ze de boekjes uitdelen.

„Ik heb er voor jullie allemaal een lijstje ingestopt van karweitjes die jullie zouden kunnen doen,” vertelt ze intussen. „Dat leek me wel gemakkelijk voor jullie. Bestudeer dat thuis maar 's goed. Als de een of andere mevrouw dan zegt: „Ja, kind, ik zou je wel graag een kwartje willen laten verdienen, maar ik weet

eigenlijk niet zo gauw een karweitje voor je te verzinnen,” dan geef je haar dat lijstje. En dan krijgt die mevrouw vast ideetjes genoeg.” En lachend: „ Dan raakt ze misschien zelfs wel in de keus verbijsterd.”

„Dan draagt ze ons misschien van de schrik wel drie karweitjes op,” fantaseert Akke er meteen lustig op los. „Verdiene we lekker ook drie kwartjes.”

„Wie weet,” lacht Oehoe. „En weet je wat jullie ook nog kunnen doen?” vraagt ze dan. „Misschien kun je bepaalde dingen van het lijstje heel erg goed. Dan zet je daar een fikse streep onder. Omdat je daarin „specialist” bent. Jullie weten toch allemaal wel wat een specialist is?”

En nu is het Marlieske die het eerst haar mond open heeft.

„Ikke wel, Oehoe,” zegt ze met een quasi-benauwd gezicht. „Dat is een dokter die iets heel goed kan. Amandelen knippen en zo.”

Oehoe knikt lachend naar haar. „Dat weet je zeker bij onder-
vinding, Marlieske,” veronderstelt ze.

„Nou, en of! Toen ik zes jaar was, ging moeder met me naar de dokter, omdat ik zo vaak verkouden was en zo. En die stuurde ons naar de specialist. Dr. Epema, oor-, neus- en keelarts. Boehl! Dat vergeet ik nooit meer. Want die zei dat m’n amandelen eruit moesten en hij heeft ze er een poosje later uitgehaald ook.” En dan nog eens: „Boehl!”

„Arme jij,” zegt Oehoe medelijdend. „Maar je bent er vast lekker van opgeknapt.”

„O ja, hoor,” geeft Marlieske eerlijk toe. „En zo heel erg was het eigenlijk ook weer niet,” bedenkt ze dan. „Ik mocht dezelfde morgen alweer naar huis. Lekker in een taxi. En ik kreeg al maar heerlijke vla en zo. Dat was allemaal best leuk. Maar ik zag er eerst zo verschrikkelijk tegenop, weet u.”

Akke en Gerda knikken om ’t hardst. Zij weten wat het is. Ze missen hun amandelen ook. Maar Hella zegt wijs: „Het er tegenop zien is bijna altijd het ergst. Ook als je naar de tandarts moet. Of als je bij iemand je excuus moet gaan maken.”

Nu lacht Oehoe ondeugend.

„Moet jij echt wel eens bij iemand je excuus gaan maken, Hella?” vraagt ze dan.

Hella knikt ernstig.

„Nou en of,” vertelt ze dan op haar beurt eerlijk. „Ik praat zo vaak m'n mond voorbij.”

Oehoe slaat even een arm om haar heen. „Dan maar een slotje kopen, Hella,” vindt ze intussen.

Hella geeft een diepe zucht.

„Als die er maar waren,” zegt ze dan. En trouwhartig: „Soms zou ik dat echt wel willen. Als m'n tante Luus komt . . . Nou . . .”

Maar nu legt Oehoe gauw haar hand op Hella's mond. Ze kent Hella's tante Luus. En ze kan eigenlijk best begrijpen dat Hella wel eens iets tegen die tante zegt wat ze niet zeggen mag. Maar dat hoeven de andere kinderen nu echt niet allemaal te weten, vindt ze.

„Ssst, Hella,” lacht ze daarom. „Niet uit huis klappen, kabouter-tje.” En dan weer ernstig: „Maar Hella heeft gelijk: het tegen de dingen opzien is dikwijls het ergst. En daarom moeten we dat allemaal maar zo gauw mogelijk afleren, vind ik.”

5. Wachten duurt lang, vindt Marlieske

Marlieske popelt gewoon om aan de slag te gaan. Ze vindt dat het vreeslijk lang duurt eer het weer woensdag is. Het lijstje met karweitjes die ze zou kunnen doen, heeft ze al zo vaak doorgelezen, dat ze het al zowat uit haar hoofd kent. Ze vindt het een heel grappig en tegelijk een reuze handig lijstje. Er staat bijvoorbeeld op: poetsen. En dan een heel rijtje dingen erachter die je zou kunnen poetsen. Deurknop, bel, brievenbus, naambord, koper, zilver, schoenen. Nu, als dat niet grappig is: zilver en schoenen poetsen bijna in één adem. Daar is nogal wat verschil tussen. Zet ze maar 's naast elkaar, de grote schoenen van Herman, die maar eventjes maat 45 heeft bijvoorbeeld, en de antieke zilveren suikerstrooier, die nog van moeders grootmoeder is geweest en waar moeder zo heel zuinig op is. Dan zie je het wel. En toch is het waar dat je ze allebei kunt poetsen. Maar reuze handig is het ook. Uit zich zelf zou ze nooit op al die dingen gekomen zijn, gelooft ze. Of zij zou alleen aan koper en zilver gedacht hebben. Of enkel aan schoenen. Vast.

Nu, zij kan wel poetsen. Leuk werk vindt ze dat. Je ziet zo dat het helpt. Alles gaat zo mooi glimmen.

Er staat ook op het lijstje: in de keuken. En daarachter allerlei werkjes die je daar kunt doen. De vaat wassen, groenten schoonmaken, aardappels schillen.

De vaat wassen kan ze ook wel. Ze moet thuis zo vaak helpen afwassen. Maar ze heeft er geen streep onder gezet. Ze kijkt wel uit. Ze wil veel liever dat ze haar een ander werkje geven. Ze houdt er niet zo erg van, zie je. En aardappels schillen kan ze helemaal niet vlug. Dat heeft ze pas geleerd. Omdat het op het

lijstje staat en Corrie zei dat ze je dat dikwijls lieten doen. Die weet dat van een meisje uit haar klas, die padvindster is. Dat meisje heeft een leuk raambiljet voor de ruiten geplakt bij haar thuis. Enig gewoon. Er staan een heleboel plaatjes opgetekend en die heeft dat meisje zelf allemaal gekleurd. Zo mooi. Ze is er expres naar gaan kijken.

„Heitje Karweitje 1960
20-21-22 april”

staat erop. Onderaan. En daarboven zie je een plaatje van een padvinder met een hond aan de riem. En van een meisje dat in iedere hand een boodschappentas draagt. Van een jongen met een grote bezem of hark. Dat kon ze niet goed zien. En van een meisje met een tuinger. En ook nog van een padvindster die op een krukje zit en een klein meisje vasthoudt.

Marlieske moet eventjes lachen als ze daaraan denkt. Die is natuurlijk aan het babysitten. Dat staat ook op haar lijstje, weet je. Eerst: met/voor de kinderen. En dan: speelgoedkast opruimen, babysitten, wandelen met kleuters of hond. Alweer zo iets grappigs, vindt Marlieske. Met kleuters of hond. Alsof dat zo'n beetje hetzelfde is. Nu, zij maakt heel wat liever een wandelingetje met een leuk klein jochie of meisje, dan met een hond. Als die dieren een andere hond tegenkomen en willen vechten! Nou, berg je dan maar. Pieter van de overkant laatst ook. Die kon z'n eigen hond bijna al niet houden, zo ging hij te keer tegen een grote bouvier. Het scheelde niet veel of Pieter begon te huilen. Dat heeft ze zelf gezien. En ze kon het best begrijpen. Maar met kinderen wandelen of op ze passen, dat lijkt haar enig. Ze is dol op kleine kinderen. Vooral op baby's. Dorientje, het heel kleine zusje van haar vriendinnetje Tannie! Nou! Maar op zo'n wiegekindje zullen ze haar nog wel niet durven laten passen. Daar is ze vast nog te jong voor. Maar dat geeft niet. Kleuters van drie of vier jaar zijn ook snoezig, hoor. Daar kun je al zo leuk mee spelen en mee praten. Ze praten vaak zo enig krom. Schattig klinkt dat. Hè, ze is toch zo verschrikkelijk benieuwd naar alles wat ze haar

zullen laten doen. Ze hoopt zo dat ze allerlei verschillende werkjes krijgt. Niet aldoor hetzelfde. Dat lijkt haar zo saai. En als het dan nog iets is wat ze graag doet, dan is het zo erg niet. Maar stel je voor dat ze haar net allemaal de vaat laten wassen. En dan moet ze toch vriendelijk, beleefd en voorkomend blijven. Want... ze vertegenwoordigt de hele padvinderij. Dat is goed tot haar doorgedrongen. Nou, dat zou dan wel een heel, heel grote toer voor haar worden, hoor. Ze moppert zo graag als ze iets moet doen waar ze geen zin in heeft. Dat weet ze best. Nu ja, vooruit maar. Geen zorgen voor de tijd. Zo ver is het nog niet. Ze zal maar rustig afwachten. En bij een heleboel mensen afwassen is ten slotte altijd nog beter dan niets. Marlieske is verstandig genoeg om dat te bedenken. Als ze haar doorsturen, verdient ze geen enkel heitje. En ze zou het liefst zoveel karweitjes willen doen, dat ze nog een tweede boekje nodig zou hebben. Net als Akke Groen verleden jaar. Die heeft er haar van verteld. Maar die heeft er ook een heleboel voor overgehad. Ze heeft er haar familie in de hele stad voor afgefietst. En ze heeft zo'n grote familie. En naar de vrienden van haar vader en moeder is ze ook gegaan. Nu, die wonen ook heel de stad door. Maar dat geeft niet. Dat zou zij ook best willen doen. Als het tenminste mocht van vader en moeder. Maar die vertrouwen haar alleen hier in de buurt op de fiets. In de stad mag ze beslist niet fietsen. Dat vinden ze veel te gevaarlijk.

Marlieske kan aan bijna niets anders denken dan aan de heitje-karweitje-dagen. Natuurlijk vindt ze het fijn dat ze paasvakantie heeft. En dat het Pasen is. En ze weet best dat ze er nu weer extra aan denken dat de Here Jezus uit het graf is opgestaan. En waarom ze zingen: Nu jaagt de dood geen angst meer aan, want alles, alles is voldaan. Op school heeft de juffrouw daarvan verteld. Thuis leest vader erover uit de Bijbel en zingen ze ervan. En ook in de kerk doen ze dat en horen ze erover. Maar toch dwalen haar gedachten telkens weer af naar de heitje-karweitje-actie. Zelfs onder het bijbellezen en in de kerk. Soms schaamt ze

zich daar dan echt wel over. Maar dikwijls ook helemaal niet. Omdat ze er dan niet eens erg in heeft.

Naaien staat ook op haar lijstje. En daarachter weer een hele ceel. Lusjes, bandjes, knoopjes, haakjes, kousen stoppen, naai- en stopmand opruimen. Nu, kousen stoppen en naaien kan ze niet, hoor. Dat is natuurlijk voor de groteren bedoeld. Daar heeft ze een grote haal door getrokken. Want verbeeld je dat een mevrouw haar dat wil laten doen en ze moet dan zeggen: „’t Spijt me wel, mevrouw, maar dat kan ik nog niet. Veel te sneu, hoor. Nee, dat wil ze niet. En die mevrouw zegt dan natuurlijk: „Maar kind, waarom staat het dan op je lijstje?” En op z’n mooist wordt ze dan nog boos op de koop toe. Nee, hoor, zo iets mag beslist niet gebeuren. Maar naaidoos en stopmand opruimen, dat kan ze des te beter. Dat doet ze zo vaak voor moeder. Daarin is zij nu ’s echt specialiste. Daar heeft ze een dikke streep onder gezet. Ook onder: boodschappen en al de dingen die daarachter staan. Leesportefeuilles, bibliotheekboeken wegbrengen. Gerepareerde schoenen en kousen halen. Dat is allemaal gemakkelijk genoeg. Als ze je voor zo’n karweitje een heel heitje geven, bof je fijn. Als zo’n portefeuille tenminste niet al te zwaar is. En als de mensen, naar wie je toe moet, niet al te ver uit de buurt wonen. En als je in de winkels niet te lang moet wachten.

Marlieske kijkt opeens een beetje peinzend voor zich uit als ze zo-ver gekomen is met haar gedachten. Er zijn toch eigenlijk wel een heleboel alsen, vindt ze. Nu ja, wat geeft het. Ze heeft drie hele dagen. En in drie dagen kun je een heleboel doen. Als je dat maar weet.

En nu is het dan eindelijk woensdag 20 april. ’s Morgens acht uur. Vader, Herman en Corrie liggen nog lekker lui in bed. Het is ten slotte vakantie en ze mogen van moeder uitslapen zolang ze willen. Maar moeder zelf is op. En Marlieske natuurlijk ook. Ze is zelfs al kant en klaar. Ze heeft haar bruine schortje voor. Het heitje-karweitje-boekje zit, samen met een scherp gepunt pot-

loodje en haar portemonneetje, veilig bewaard in de schortezak onder de paddestoel. Ja, Marlieske heeft haar zaakjes keurig voor elkaar.

„Mag ik nu gaan, mam?” vraagt ze.

Maar moeder schudt haar hoofd.

„Acht uur vind ik echt nog te vroeg om bij een ander op de stoep te staan voor zo iets, Marlies,” zegt ze. „Bovendien luisteren heel veel mensen om die tijd naar de nieuwsberichten voor de radio. Die willen dan liever niet gestoord worden.”

Marlieske knikt. Ja, dat is waar.

„Maar als andere kinderen het nu wel doen,” bedenkt ze dan.

„Dan zit er overal een zegel tegen het voordeurraampje als ik kom en kan ik geen heitje verdienen.”

Maar nu lacht moeder haar vierkant uit.

„Kom nu, Marlies. Maak het een beetje,” zegt ze dan. „Dat kan niet. Dat weet je heus wel, meisje. Om halfnegen mag je van mij beginnen. En in een halfuur is werkelijk de hele stad nog niet afgewerkt door de padvinderij. Dat weet jij net zo goed als ik.”

Marlieske zegt niets terug. Maar ze lacht wel een beetje. Omdat ze weet dat moeder gelijk heeft.

„Maar ik weet ook iets anders,” zegt moeder dan. „Je mag voor mij alvast wel wat doen.”

Nu licht Marlieskes gezicht helemaal op. Dat is leuk van moeder.

Dan laat moeder haar natuurlijk alvast een kwartje verdienen.

Vast.

„Voor een heitje, hè, mam?” zegt ze dan toch nog maar even voor de zekerheid.

„Tuurlijk, meisje.”

„Wat moet ik dan doen, mevrouw?” Marlieske kijkt haar moeder guitig aan. Ze moeten toch zeker net doen of het echt is. Nu ja, doen? Het is hier natuurlijk net zo echt als ergens anders, als ze er een kwartje voor krijgt. Maar toch . . . het lijkt meer op een spelletje. Omdat ze hier thuisheert en deze mevrouw haar eigen moeder is.

Moeder lacht naar haar jongste. Ze begrijpt haar meteen en dadelijk speelt ze dit spelletje mee.

„Mensenkind, heb je misschien ook een lijstje waarop staat wat je zo al kunt?” vraagt ze. Ze probeert daarbij heel ernstig te kijken. Wat haar natuurlijk niet helemaal lukt. Achter in haar ogen twinkelen toch een paar pretlichtjes.

Marlieske knikt intussen hevig en grabbelt al ijverig in haar schortezak.

„Ja zeker, mevrouw,” zegt ze dan beleefd, terwijl ze het haar moeder aanreikt. „Hier hebt u het.”

Moeder pakt het van haar aan. „Dank je wel, mensenkind.” Ze leest het lijstje helemaal door en dan wordt ze opeens een beetje ondeugend. Ze trekt een mevrouwengezicht en zegt: „Ik zie hier staan: met/voor de kinderen: speelgoedkast opruimen. Nu moet je weten dat ik twee kinderen heb, een . . .”

Och heden, dat is me nu toch ook wat. Daar valt me die Marlieske zo maar opeens pardoos uit haar rol en haar moeder niet bepaald beleefd in de rede.

„We hebben er toch vier, mam,” zegt ze trouwhartig.

Daar moet haar moeder eigenlijk hartelijk om lachen. Die Marlieske. We hebben er toch vier. Ze is weer heel gewoon Marlieske thuis, hoor. En ze heeft er niet de minste erg in dat haar moeder haar een beetje wil gaan plagen bovendien. Maar moeder weet haar gezicht in de plooi te houden. Ze kijkt zowaar opeens bepaald streng.

„Je mag iemand nooit zo maar onderbreken, mensenkind,” zegt ze dan. „Denk daaraan. Altijd. En vooral als je de padvinderij vertegenwoordigt.”

Oei, daar kan Marlieske het voorlopig mee doen. Als je de padvinderij vertegenwoordigt. Hm. Ja. Maar ze is slim, dat kleine ding. Ze gaat gauw weer het spelletje spelen. Dat lijkt haar het verstandigst. Quasi-schuldbewust legt ze haar wijsvinger tegen haar mond.

„Sorry, mevrouw,” praat ze dan Corrie en haar vriendinnen op

een deftig toontje na. „Ik vergat het even. Maar u zei: „Ik heb twee kinderen.” En ik weet zeker dat u er vier hebt.”

Moeder onderdrukt met de grootste moeite een glimlach. Ze zegt niet „we” deze keer, maar „u”. Ze is weer in haar rol, hoor, Marlieske. De rol van een meisje dat tegenover een mevrouw staat, bij wie ze graag een heitje wil verdienen. Kleine handigerd.

„Ik dacht: dat klopt niet,” gaat Marlieske intussen verder. „En daarom zei ik dat zopas, ziet u.”

„Ja, ja,” knikt mevrouw-moeder. „Maar ik was ook nog niet uitgesproken. Ik begin opnieuw. Je moet dan weten dat ik twee kinderen heb: een jongen van tien en een meisje van acht, die samen een speelgoedkast hebben. Natuurlijk moeten ze ervoor zorgen dat die kast geregeld opgeruimd wordt. Maar je weet hoe dat gaat. Ik geloof dat hij op het ogenblik ook weer heel erg aan een opruimbeurtje toe is. En daarom dacht ik . . .”

Nu lapt Marlieske het vertegenwoordigen van de hele padvindereij hup, twee, drie aan haar laars. Ze wil wel een speelgoedkast opruimen, die een béétje rommelig is. Maar die van Pier en haar! Als ze daar nu mee begint, is ze de eerste uren nog niet klaar. Dat weet ze van tevoren. Ze valt haar moeder opnieuw in de rede. Ze hangt opeens aan haar moeders arm en vleit: „Dat hoef ik nu echt niet te doen, hè, mam? U plaagt me alleen een beetje, hè? Als ik onze kast moet opruimen, ben ik om twaalf uur nog niet eens klaar misschien.”

Maar haar moeder móet haar nog even doorplagen. Ze kan het eenvoudig niet laten. Ze zet een heel verschrikt gezicht en vraagt: „Is het werkelijk zo erg? Maar dan moet het juist gebeuren. Nodig.”

En nu tippelt Marlieske er heerlijk in. Ze laat haar moeders arm los en kijkt hevig teleurgesteld.

„Dan kan ik heel de morgen naar niemand anders meer toe,” zegt ze. En het scheelt maar een heel klein beetje of de waterlanders springen te voorschijn.

Dat ziet moeder. En daarom houdt ze nu gauw op met haar ge-

plaag. Ze slaat een arm om Marlieske heen en zegt: „’t Was maar een grapje, hoor. Die kast, dat komt nog wel. Die ruim je later maar ’s op. Samen met Pier. Want die heeft ’m net zo goed rommelig gemaakt als jij. Ik heb nu een heel ander werkje voor je. Heel gemakkelijk.”

„Wat dan?” Marlieske kijkt haar moeder vol verwachting aan. Moeder loopt naar de schoorsteenmantel en pakt er een brief af. „Deze brief even posten. Dan kan hij nog mee met de buslichting van negen uur.”

„Hiep hoy!” Marlieske maakt een luchtsprong van plezier. Als het ook anders niet is. En terwijl ze al naar de deur loopt, een tikkeltje ongelovig: „Krijg ik daar eerlijk een heel kwartje voor, mam?”

„Dat zal wel moeten, hè?” zegt haar moeder met een effen gezicht. „Ik geloof tenminste niet dat er halve heitjes bestaan. Of heb jij die wel eens gezien misschien?”

Die moeder.

„Ikke niet, hoor,” lacht Marlieske. En meteen wipt ze de kamer uit. Maar een ogenblik later steekt ze haar hoofd alweer om ’t hoekje van de deur en zegt olijk: „U wel, denk ik. Want vroeger waren er halve stuivers en dan ging een kwartje precies door de helft. Dan kreeg je twaalf en een halve cent. Een dubbeltje en een halve stuiver.”

Moeder slaat haar handen quasi-verbaasd in elkaar.

„Jij kunt goed rekenen, zeg,” vindt ze. „Ik verwacht op z’n minst een acht op je rapport, hoor.”

Nu kijkt Marlieske haar moeder een beetje verwonderd aan. Dat spreekt toch zeker vanzelf dat zij op z’n minst een acht krijgt. Ze hoort immers bij de beste rekenaarsters van haar klas.

„O, dat komt best in orde, hoor,” zegt ze dan een tikkeltje eigenwijs. „Misschien wordt het zelfs wel een negen.” En dan lachend: „Maar ik ben toch blij dat er nu geen halve stuivers meer gebruikt worden. Anders scheepte u me misschien nog wel met een half heitje af.”

„Jou rakker,” zegt haar moeder, terwijl ze een dreigend gebaar met haar wijsvinger tegen Marlieske maakt. „Om dat van je bloedeigen moeder te veronderstellen. Ik zal . . .”

Maar Marlieske hoort al niet meer wat haar moeder zal. Ze heeft de deur al lachend achter zich dichtgetrokken.

6. Op stap

De brief is gepost. Marlieske krijgt haar eerste kwartje.

„Voor de vluchtelingen, moeder,” zegt ze blij, terwijl ze het voorzichtig in haar portemonneetje laat glijden en daarna de rits zorgvuldig sluit.

„Fijn, meid,” lacht haar moeder. „Doe jij je best maar.”

Marlieske heeft intussen haar heitje-karweitje-boekje gepakt en scheurt er nu netjes het eerste zegel uit. Het is een leuk zegeltje, vindt ze. Er staan een padvinder en een padvindster op, die met grote bezems en glundere gezichten bezig zijn kwartjes bij elkaar te veggen. Enig. En eronder staat: Karwei gedaan, verder gaan.

„Ik plak het wel even voor u tegen het voordeurraampje, hoor, mevrouw,” lacht ze. En olijk: „Dat kan er nog wel even bij voor dat hele heitje.”

Moeder lacht naar haar.

„Kleine grappenmaakster,” zegt ze. „Ik zal ’s kijken of je het wel netjes doet.”

Marlieske doet haar uiterste best om het recht op het glas te plakken. Het puntje van haar tong komt er zelfs aan te pas. Dat piept tussen haar lippen uit. Dat doet het altijd als ze zich ergens echt voor inspant en intussen al het andere vergeet. Het is ook nog zo gemakkelijk niet. O heden, nee. Maar het lukt haar toch aardig goed. Dat vindt ze zelf tenminste.

„Nou?” vraagt ze even later met een voldaan gezicht, terwijl ze haar moeder trots aankijkt.

„Keurig, hoor,” prijst die. „Een tien.”

„En een griffel,” grapt Marlieske. „Maar die hoef ik niet,” laat ze er direct op volgen, „want we hebben toch geen lei meer.”

„Bof ik even,” vindt haar moeder. „Dat scheelt me alweer.”
„Nou, hè?” lacht Marlieske. Dan houdt ze haar moeder het boekje voor en vraagt: „Wilt u nu nog even opschrijven wat voor karwei ik bij u heb gedaan en daar uw handtekening onder zetten, mevrouw?”

Moeder Van Vliet is meteen weer in haar rol.

„Maar natuurlijk, mensenkind,” antwoordt ze. „Heb je misschien een potloodje voor me bij de hand?”

„Ja zeker, mevrouw.” Marlieske grabbelt vlug haar potloodje uit haar zak. „Alstublieft.”

„Prachtig. Dank je wel,” zegt moeder. En terwijl ze invult: „Brief gepost. 20 april '60. f0,25 en haar naam schrijft, prijst ze: „Je hebt je spulletjes maar goed voor mekaar.”

Nu kijkt Marlieske heel erg ondeugend.

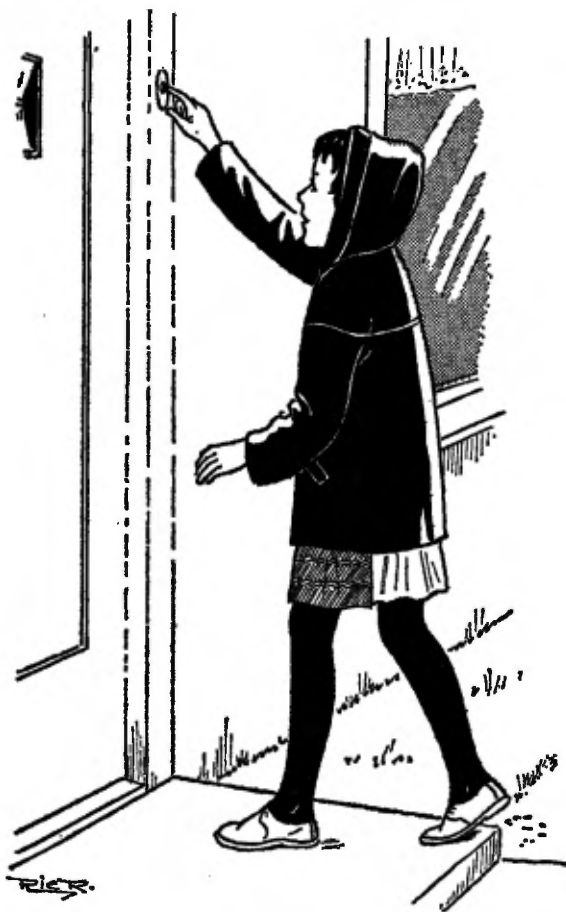
„Dat moet ook. Ik vertegenwoordig immers de hele padvinderij,” zegt ze dan.

Het is intussen halfnegen en nu mag ze op stap. Moeder laat haar uit.

„Nu, veel succes hoor, mensenkindje Marlies,” zegt ze hartelijk. „Verdien maar een heleboel heitjes.”

„Dank u wel. Ik zal m'n best doen,” lacht Marlieske.

Dan loopt ze het tuinpaadje af. Kordaat en vlug. En zonder ook maar één enkel ogenblikje te aarzelen, gaat ze daarna rechtsaf. Ze hoeft zelfs geen seconde te bedenken naar wie ze nu het eerst zal gaan. Naar de mevrouw die links van hen woont of naar Carla's moeder die hun rechter buurvrouw is. Of dat ze eerst de overkant van de laan zal nemen. Of dat ze het nog weer anders zal gaan doen. Ze weet wat ze wil. Ze heeft tijd genoeg gehad om dat te verzinnen in de voorbije dagen, die, voor haar gevoel tenminste, vaak zo heel lang duurden. Ze begint bij Carla's moeder. Punt. Uit. Carla's moeder heeft vast wel iets voor haar te doen. Want Carla logeert heel de paasvakantie bij een oom en tante in Zaandam. Die kan haar moeder dus niet helpen. En . . .

Ze staat intussen al op de stoep van het buurhuis en drukt op de bel. Rudie, Carla's broertje van zes, doet vlak daarop de deur open. Het lijkt wel of hij op haar heeft staan wachten, zo vlug is hij erbij. Maar dat is toch niet waar. Hij wilde alleen net zelf de deur uitgaan naar z'n vriendje.

„Ha, die Marlieske,” groet hij grote-jongensachtig. En vlak er achteraan zegt hij: „Carla is niet thuis.” Marlieske komt immers altijd voor Carla. Dus . . .

Marlieske lacht.

„Wist ik,” vertelt ze dan. „Maar ik kom vandaag ook niet voor

Carla. Ik kom voor je moeder. Wil je 's vragen of je moeder ook een karweitje voor me te doen heeft? Een karweitje voor een heitje," laat ze er vlug op volgen. Verbeeld je dat mevrouw Poort denkt dat ze haar zo gewoon komt helpen, omdat Carla het nu niet kan doen. Dat zou me toch ook wat zijn. Dan . . .

Rudie zet een heel verbaasd gezicht.

„Een karweitje voor een heitje?" herhaalt hij dan. „Wat is dat nu weer?" Maar echt belangstelling daarvoor heeft hij toch blijkbaar niet. Want nog voordat Marlieske hem dat kan uitleggen, trekt hij haar al zonder complimenten aan haar mouw naar binnen en laat erop volgen: „Vraag het zelf maar even, jò. Moeder is in de kamer. Ik ga naar Jaapje. Goi." Dat laatste is als groet bedoeld.

Marlieske begrijpt dat. Maar ze krijgt geen gelegenheid om terug te groeten. Rudie trekt de voordeur al met een flinke klap achter zich dicht en weg is hij. En daar staat Marlieske dan zo maar opeens moederziel alleen in de hal van het buurhuis. Een beetje beteuterd. Eerlijk. Alles is ook eigenlijk gebeurd eer ze er erg in had. Maar dan begint ze zacht voor zich heen te lachen. Die Rudie is me er eentje, hoor. Afijn, ze is tenminste niet in een vreemd huis. Ze kent hier de weg. En ze zal gauw gaan doen wat Rudie gezegd heeft: het zelf aan z'n moeder vragen.

Ze loopt naar de kamerdeur en klopt aan. Er komt geen „ja" van binnen. Nee, mevrouw Poort doet in plaats daarvan met een heel verbaasd gezicht de deur open. Maar als ze Marlieske in haar halletje ontdekt, kijkt ze opeens heel anders. Zo, als begrijpt ze er nu plotseling alles van.

„O, ben jij het, Marlieske," zegt ze dan. „Ik dacht al: wie mag hier nu toch in huis zijn die aanklopt. Maar je bent natuurlijk binnengekomen toen Rudie wegging. Jaapje belde zeker daarnet." Marlieske schudt haar hoofd. „Nee, mevrouw. Ik belde. Maar..." En dan vertelt ze hoe het gegaan is.

Mevrouw Poort moet daarom lachen. Die Ruud. Hij had natuurlijk weer de grootste haast om bij z'n hartsvriend te komen. Als je ook al samen in de box gespeeld hebt zoals die twee.

„Maar jij kwam dus vragen of er hier een heitje voor je te verdienen viel,” zegt ze dan tegen Marlieske. „Nu, kind, je komt gewoon als geroepen. Ik moet om negen uur bij de tandarts zijn, zie je. Dat heb ik afgesproken. Expres op woensdagmorgen, omdat mevrouw Dirkzwager hier dan altijd komt werken. En laat ze me nu toch daarnet opbellen en vertellen dat ze niet komen kan, omdat ze griep heeft. Ik zat echt even met m'n handen in 't haar. Carla weg. Rudie vertrouw ik niet als oppas bij de kleintjes. En ik maar verzinnen hoe ik dit varkentje toch nog zou kunnen was- sen. Een tandarts afbellen doe je niet graag, wat jij?”

Maar dat is Marlieske niet met Carla's moeder eens. Helemaal niet.

„Ikke wel,” zegt ze eerlijk. „Ik vind het afschuwelijk om naar de tandarts te gaan. Maar we moeten er van vader en moeder beslist elk halfjaar naar toe. Ik zou 'm elke keer wel willen afbellen.”

Mevrouw Poort slaat even haar arm om Marlieskes schouders heen.

„Dommerdje,” zegt ze intussen. „Als je geregeld ieder halfjaar gaat, is er meestal niets aan de hand. Maar als je steeds weer ging afbellen, zou je 's wat zien als je er ten slotte toch naar toe moest, omdat je op een kwade dag een vreeslijke kiespijn kreeg.”

Marlieske knikt. Wat zien en wat voelen. Dat begrijpt ze ook wel. En tòch . . .

„Mamma,” roept dan opeens Wynand, de jongste van de kinde- ren Poort, met z'n hoge stemmetje vanuit de kinderstoel.

Vertederd kijken z'n moeder en Marlieske tegelijk naar hem om.

„Och, kleine schat, vergat die stoute mamma van jou je even?” zegt mevrouw Poort dan berouwvol, terwijl ze 'm knuffelt.

„Mamma deed het niet echt, hoor, lieverd. Het leek alleen maar zo. Maar nu gaat Marlieske op je passen. Hoe vind je dat?”

Ze pakt z'n bordje, waarop ze net een nieuwe boterham voor hem aan dobbelsteentjes gesneden had toen Marlieske kwam, van de tafel en zet dat voor 'm op het tafeltje van z'n stoel.

Wynand lacht breed en pakt meteen, nog voordat z'n moeder

een stukje brood aan z'n vorkje heeft kunnen prikken, met z'n mollige vingertjes twee hapjes tegelijk van het leuke bordje met de zwemmende eendjes op de rand en propt ze in z'n mond. Hij gelooft het allemaal wel. Als hij maar „eetjes” krijgt.

Z'n moeder schudt lachend en misprijzend tegelijk haar hoofd.

„O, o, jou kleine gulzigaard. Foei,” zegt ze dan. En tegen Marlieske, zacht: „Hij is een kleine schrok-op, dat vertel ik je. Dit is z'n derde boterham al vanmorgen. En hij eet er straks gerust nog eentje, hoor.”

Marlieske lacht en loopt naar 'm toe.

„We moeten jou maar Gijs noemen, Wynand,” vindt ze. „Hollebolle-Gijs. Die kon schrokken grote brokken: een koe en een kalf en een heel paard half . . .”

En dan houdt ze midden in het versje op. Omdat ze opeens merkt hoe Suusje naar haar kijkt. Suusje lijkt geen sikkepitje op dat dikke tonnetje van een Wynand. Ze is heel tenger en heel blond en al bijna vier jaar. Maar dat zou je echt niet zeggen. Ze zit bij de tafel achter haar bordje, waarop kindertjes ronddansen, echt een beetje te kieskauwen. Marlieske ziet dat wel. Maar dat laat ze niet merken. Ze gaat naar haar toe en vraagt: „Eet jij ook zoveel, Suusje?”

Suusje schudt haar bleke snoetje en zegt met een verdrietig stemmetje: „Ik lust geen brood.”

Haar moeder zucht.

„Suusje lijkt wel niets te lusten,” vertelt ze dan aan Marlieske. „Ze eet zo slecht. Als ze maar een heel klein beetje van Wynands eetlust kon overnemen. Wat zou ik dan blij zijn.”

Marlieske knikt wijs. Zij heeft ook een tijd gehad waarin ze bijna niets at. Ze weet het nog best. Ze had ook een eigen bordje. Er stonden kippen en kuikentjes op. Prachtig. Maar dat bordje bleef daar maar voor haar staan en het bleef vol. Totdat . . . Marlieske zit al naast het kleine meisje.

„Ik ga je helpen, Suusje,” zegt ze. „Ik weet iets leuks. Je zult het zien, nu is je bordje zo leeg. In een ommezien. We winnen het

straks nog van Wynand. Let maar 's op." En met een geheimzinnig gezicht fluistert ze aan haar oor: „We gaan alle mensen hier uit de buurt opeten, weet je. Kijk, hier, deze grote dobbelsteen is je pappa. Hap, weg is pappa. Vlug kauwen, hoor. Want je mamma komt er ook al aan. En Carla wil naar binnen. En Rudie. En Wynand. En mijn vader en moeder. En onze Herman." Ze ratelt maar door, Marlieske.

En Suusje hapt intussen! En ze kauwt! Nee maar. Ze vindt het een prachtig spelletje. Haar moeder weet gewoon niet wat ze ziet. Je moet maar op het idee komen .

„Jij . . . jij moet later maar kinderverzorgster worden, geloof ik," zegt ze tegen Marlieske.

Marlieske lacht. Ze vindt het op z'n minst even fijn als mevrouw Poort dat Suusje opeens zo haar best doet.

„Hup, daar gaat onze Pier al naar binnen," zegt ze dan. En met een quasi-benauwd gezicht: „En dan pik je mij natuurlijk. Maar ik wil niet, hoor. Wat denk je wel?"

Suusje schatert het opeens uit, zo mooi vindt ze dit.

„Ja, ja, Marlieske ook. Marlieske ook," juicht ze dan.

Marlieske geeft mevrouw Poort stilletjes een knipoogje van verstandhouding. „Zo gaat het goed, hè?" betekent dat.

Mevrouw Poort knipoogt terug. „Nou, en of," wil ze daarmee zeggen.

7. De eerste dag

Die eerste heitje-karweitje-dag wordt een reuze dag voor Marlieske. Het is gewoon geweldig. Bij niemand bij wie ze komt, zit een zegel op de deur. Ze mag dus overal rustig aanbellen. Dat is op zich zelf al fijn. Maar op één mevrouw na, die net weg moet en zegt dat ze de volgende morgen terug mag komen, geven ze haar ook nog allemaal een karweitje te doen. Het is enig, in één woord. En ze krijgt er op deze manier ook nog steeds meer plezier in. De meest verschillende werkjes mag ze opknappen. Boodschappen doen. De vaat wassen. Dat maar één keer gelukkig. Want het is een behoorlijk grote afwas die op het aanrecht klaarstaat, als hebben ze haar verwacht. De middagvaat met dekchalen en pannen en al. Ze heeft er een hele poos werk mee. Maar ze breekt gelukkig niets. Daar is ze blij om. Want je zult het altijd zien: juist bij iemand anders heb je een ongelukje. En dat! . . . Maar nee, hoor, alles gaat goed. En de mevrouw van dit karweitje is erg tevreden. Zó tevreden, dat ze zegt: „Je mag morgen wel weer voor me komen afwassen, Marlieske.” Maar daarop lacht Marlieske alleen een beetje. Ze zegt wijselijk geen „ja” en geen „nee”. Want als ze „ja” zegt, heeft ze het beloofd en dan moet ze het doen ook. Natuurlijk. Dat weet ze. En erg veel zinerin heeft ze werkelijk niet. Als ze op een andere manier evengoed een heitje kan verdienen, doet ze dat stukken liever. Eerlijk is eerlijk. Dat is toch zeker ook nogal logisch. Wie haalt er nu niet liever een stel postzegels in het hulppostkantoor tje een paar straten verderop, dan zo’n grote vaat in je eentje te spoelen en af te wassen. Iedereen natuurlijk. Dat weet ze zo zeker als iets. Maar ze is toch ook te verstandig om „nee” te zeggen. Dat vindt ze niet

aardig tegenover deze mevrouw, die toch wel heel vriendelijk is en haar ook nog een lekker snoepje toestopt onder 't afwassen. Maar bovendien: heitjes wil ze verdienen. Hoe dan ook. Krijgt ze dus bij andere mevrouwen geen karweitjes genoeg morgen, dan kan ze altijd nog weer naar deze toegaan. Als deze mevrouw tenminste niet zegt: „Ik kan dus op je rekenen morgenmiddag om een uur of halftwee.” Daar heeft Marlieske nog wel eventjes angst voor bij het afscheid. Maar dat gebeurt niet. Gelukkig. Het is echt een klein pakje van Marlieskes hart.

In een volgend huis mag ze de bloemen water geven met een snoezig, knalrood gietertje. Dat is een reuze leuk werkje, vindt ze. En zo fijn gauw klaar. Een mevrouw laat haar aardappelen schillen. Gelukkig niet veel, want die mevrouw heeft maar een klein gezinnetje van twee personen. Haar man en zij zelf. Ze kent ze best van gezicht. Ze wandelen bijna alle dagen bij hen langs, stevig gearmd. Heel aardige mensen lijken het.

Marlieske mag ook ergens schoenen poetsen. Wel vijf paar. Maar daar draait ze haar hand niet voor om. Dat kan ze als de beste. En ze zorgt dat ze glimmen. Reken maar. Doe je karweitje netjes en zorg dat het „af” is, niet?

En wel drie mevrouwen laten haar hun naaidoos opruimen. Zeker omdat ze onder dit karweitje een dikke streep gezet heeft. Nu ja, daar is ze ook wel echt specialiste in. Dat kon ze rustig doen.

Het prettigste werkje dat haar wordt opgedragen, vindt ze: een paar boeken naar de bibliotheek brengen. Alleen neemt dat veel te veel tijd. Niet omdat de bibliotheek zo ver uit de buurt is. En ook niet, omdat ze er zo lang moet wachten. Nee, alleen omdat ze er zelf veel te lang blijft rondhangen. Het is ook zo gezellig en verleidelijk om een beetje in de kinderafdeling te grasduinen en dan 's even in dit boek te neuzen en dan weer in dat. Om hier een plaatje te bekijken en daar een paar regeltjes te lezen. En dat mag daar, weet je. Marlieske heeft er een heerlijk uurtje. Maar als ze ten slotte weer op straat staat, heeft ze spijt. Ze was de

heitjes eventjes helemaal vergeten. En nu bedenkt ze dat ze er in deze tijd nog best eentje bij had kunnen verdienen misschien. Als ze maar niet zo omgezeurd had. Nu ja, afijn, niets meer aan te doen. Straks een stapje harder lopen. En niet weer zo dom zijn. Meer kan ze er ook niet op bedenken.

Maar al met al is Marlieske toch heel erg tevreden over haar dag. 's Avonds bestudeert ze haar boekje nog eens goed. Er zijn twaalf zegels uit.

„Dat is precies de helft,” zegt Pier, die er natuurlijk met z'n mopsneus bijna bovenop hangt en al lang ontdekt heeft hoeveel karweitjes er in het boekje opgetekend kunnen worden.

Marlieske knikt.

„En je hebt nog twee dagen,” bedenkt Pier dan. „Och heden, dan krijg je het met gemak vol, Marlies. Morgen zes. En overmorgen weer zes. Klaar is Kees. Je kunt het op je pantoffeltjes bij-sloffen. 't Is de moeite niet, hoor. Zul je zien.”

Marlieske glundert.

„Maar ik doe het niet op m'n pantoffeltjes,” zegt ze intussen vastbesloten. „Ben je mal? Ik kijk wel uit. Ik probeer er morgen weer twaalf te doen. Dan heb ik m'n boekje vol. En dan haal ik lekker gauw nog een nieuw. Dat mag.”

„Bij Oehoe?” vraagt Pier belangstellend.

„Nee, bij Oebi. Die woont daar dicht in de buurt van Geert, weet je wel? Oehoe is uit.”

„O,” zegt Pier. „En dan wil je zeker proberen daar ook nog twaalf zegels van kwijt te raken,” veronderstelt hij.

Marlieske knikt geestdriftig.

„Natuurlijk. Dan zou ik lekker f 9,25 hebben,” zegt ze al bij voorbaat trots. „Dat is nog een kwartje meer dan Akke Groen verleden jaar had. En die had toen verreweg de meeste heitjes verdiend. De meeste kinderen kwamen niet hoger dan f 5,—. Een enkele had f 7,—. Oehoe heeft het zelf verteld.”

Pier trekt intussen gewichtige denkrimpels in z'n voorhoofd en rekent snel. Naar wat Marlieske daar verder nog allemaal af-

ratelt luistert hij niet. 4 heitjes dat is f 1,—. 12 heitjes f 3,—. 3 × 12 heitjes f 9,—.

„Nee,” vertelt hij haar, als hij klaar is met z'n sommetje. „f 9,—. Hoger kom je niet.”

Marlieske kijkt op slag beledigd. Wat meent Pier well Dat hij het beter weet dan zij zeker. Kun je net denken. En verontwaardigd zegt ze: „Wel waar. Ik heb nu al f 3,25. Dus . . .”

Pier trekt zich geen sikkepitje aan van het beledigde gezicht en de verontwaardigde stem van z'n zusje. Hij kijkt haar alleen maar ongelovig aan.

„Dat bestaat niet,” vindt hij dan kort en goed. „Twaalf kwartjes dat is f 3,—.”

Marlieske knikt.

„Ja. Maar ik heb er lekker dertien,” laat ze er dan triomfantelijk op volgen. En als Pier haar nog ongeloviger aankijkt: „Carla's moeder heeft me twee kwartjes gegeven. Eén voor 't oppassen. En één omdat ik Suusje aan 't eten heb gekregen.”

Moeder zit tegenover haar jongste twee te breien aan een wit zomertruitje voor Corrie. Ze hoort aan hun stemmen dat het niet veel scheelt of ze zullen aan 't kibbelen slaan. Daarom zegt ze nu afleidend: „Deed mevrouw Poort dat werkelijk, Marlieske?” En als die knikt: „Wat aardig. Dat had je me nog niet eens verteld.” „Nee?” vraagt Marlieske verbaasd. En dan, weer blij: „Ja, reuze, hè? Ik wist gewoon niet wat ik zag.” En terwijl ze de eerste blad-zij van het kleine boekje opslaat: „Kijk maar. Hier staat het.”

Gedrieën buigen ze zich over het blaadje heen. En Pier leest hardop:

„Karweitje: Opgepast.

Kind laten eten.

Datum: 20 april 1960.

Bedrag: f 0,50.

Handtekening opdrachtgever:

H. S. E. Poort-Niewold.

Nou, dat is reuze van mevrouw Poort,” weet hij dan te waar-

deren. En vlak er achteraan — en je hoort aan z'n stem dat hij haar dat ook als een grote verdienste aanrekent —: „En haar handtekening kun je ook goed lezen.”

„Nou, hè?” glundert Marlieske, als had zij daar persoonlijk voor gezorgd. „Ze zijn lang niet allemaal zo duidelijk. Kijk maar.”

Eensgezind buigen ze zich over het boekje. Eén voor één worden de andere handtekeningen nu bekeken. En intussen maken Pier en Marlieske de nodige opmerkingen.

„Die van mevrouw Slingeland, dat gaat,” vindt Pier op een toon, als is hij een volwassen man, die wel zo goed wil zijn iets vriendelijks te zeggen over een tekeningetje van een kleine jongen.

„Ja, die is wel aardig.”

„Ja, hè?” beaamt Marlieske. „Die kun je nog wel lezen ook. Maar moet je deze 's kijken.”

Pier bekijkt de aangewezen handtekening aandachtig.

„Dat is niks,” zegt hij dan eigenwijs. „Gewoon een stok met een haal eraan. 't Lijkt wel een tolzweepje.”

„'t Moet Jonker verbeelden,” grinnikt Marlieske.

Moeder breit weer ijverig verder. En intussen luistert ze glimlachend naar haar jongste twee spruiten, die het opeens weer zo heerlijk eens zijn samen. Die hebben intussen van iedere handtekening het een en ander gezegd. En dan krijgt hun moeder opeens een grote pluim van hen op haar hoed. Want Pier slaat de voorste bladzij weer op en verkondigt luid: „Die van mevrouw Poort is duidelijk. Maar die van moeder is het duidelijkst. Die vind ik verreweg het mooist.”

„Ik ook.” Marlieske is het roerend met hem eens. Dan zegt ze tegen haar moeder: „Echt, mam.”

„Fijn,” lacht mevrouw Van Vliet. „Ik ben zeer vereerd.” En ze vertelt maar niet dat zij er helemaal geen handtekening op na houdt. Dat ze altijd heel gewoon haar naam schrijft.

8. Nu wordt het moeilijker

Ja, op die eerste heitje-karweitje-dag gaat voor Marlieske eigenlijk alles van een leien dakje. Bijna vanzelf. Maar op de tweede dag wordt dat een beetje anders. Behalve het begin. Dat is nog even voorspoedig als alles op die eerste dag. Moeder laat haar weer het eerste kwartje verdienen. Dadelijk na het ontbijt. Ze mag moeders naaidoos en moeders stopmand opruimen. En omdat Marlieske dat geregeld voor haar moeder doet, is ze daar in een wipje mee klaar en heeft ze haar eerste heitje alweer vóór halfnegen te pakken.

Vol goede moed stapt ze daarna regelrecht naar mevrouw Rosenboom, die links van hen woont. Ze heeft haar plannetje weer netjes van tevoren gemaakt. Vandaag neemt ze het deel van hun laan dat daar begint. En natuurlijk gaat ze ook naar mevrouw Van de Hart, die gister gezegd heeft dat ze vanmorgen terug mocht komen. Dat is ze niet vergeten. Twee heitjes krijgt ze dus in ieder geval vandaag. Dat van moeder en dat van mevrouw Van de Hart. O nee, in ieder geval drie. Want als ze nergens anders terecht kan, gaat ze afwassen bij mevrouw Boer. Natuurlijk. Maar ze hoopt intussen dat dat niet nodig zal zijn. Hier bij hen op de laan woont geen enkele kabouter. En maar één padvindster. Voor zover zij weet tenminste. O ja, ook nog een welp en een zeeverkenner. En de jongens doen ook mee aan deze actie. Daar heeft ze niet zo gauw aan gedacht. Nu ja, vooruit maar. De laan is nogal lang. En in de straat van hun achterburen mag ze het ook wel gaan proberen, heeft moeder gezegd. Ze heeft voorlopig nog adressen genoeg dus.

Toch kijkt Marlieske even gespannen naar het voordeurraampje

van mevrouw Rosenboom. Zit er al een zegel op? Je kunt nooit weten. Maar nee, hoor, alles is in orde. Ze kan zich nog in het hele raampje spiegelen. Gelukkig. Onwillekeurig toch opgelucht belt Marlieske aan. Mevrouw Rosenboom doet haar zelf open.

„Ah, daar hebben we Marlieske al,” zegt ze vriendelijk. „Wat is er, meiske?” Mevrouw Rosenboom is een al wat oudere dame die veel van kinderen houdt en altijd plezier heeft in haar bijdehante buurmeisje. En dat ze iets bijzonders heeft vanmorgen, ziet ze met één oogopslag aan haar gezicht.

„Dag, mevrouw,” groet Marlieske beleefd. „Ik kom vragen of u misschien ook een karweitje voor me heeft. Voor een heitje. Een kwartje,” laat ze er vlug op volgen. Verbeeld je dat mevrouw Rosenboom niet weet wat een heitje is.

Maar mevrouw Rosenboom weet dat wel en lacht naar Marlieske.

„Natuurlijk heb ik dat,” zegt ze. „En ook nog een heel leuk, geloof ik. Vlees halen bij slager Moraal.”

„Heerlijk,” zegt Marlieske hartgrondig. Slager Moraal is zo'n aardige man. Hij geeft je altijd een dikke schijf leverworst als je vlees bij 'm komt halen. Pier en zij vechten er soms om wie er naar toe mag voor moeder.

Mevrouw Rosenboom lacht opnieuw.

„Dat dacht ik wel dat je dat een leuk karweitje zou vinden,” zegt ze dan. En terwijl ze de voordeur sluit, vriendelijk: „Kom maar even in de kamer. Dan schrijf ik het voor je op.”

Marlieske volgt haar naar binnen. En intussen haast ze zich te zeggen: „O, maar dat hoeft niet, mevrouw. Dat doet moeder ook nooit. Ik kan het best zo onthouden.” Ze wil geen briefje mee hebben. Wat dacht je nou!

„Dat geloof ik best,” zegt mevrouw Rosenboom. „Maar ik moet vandaag juist nogal veel hebben, weet je.” Ze gaat rustig bij de tafel zitten en begint te schrijven. Een pond baklappen. Een pond verse lever. Een ons . . .

Marlieske durft niets meer te zeggen. Per slot is mevrouw Rosen-

boom haar moeder niet. En het is erg aardig van mevrouw Rosenboom dat zij haar een werkje opdraagt. En nog wel zo'n fijn karweitje. Maar boodschappen doen met een briefje vindt ze zo verschrikkelijk kinderachtig. Dat is iets voor kleine kinderen die nog op de kleuterschool gaan, maar niet voor haar. Zij wordt toch zeker al gauw negen. Maar ze weet wel wat. Wacht even. Ze leest het briefje straks lekker een paar keer goed over en dan stopt ze het gewoon in haar zak en zegt bij de slager wat ze komt halen. Ja, dat doet ze.

Mevrouw Rosenboom heeft het boodschappenlijstje intussen klaar.

„Asjeblijft, Marlieske,” zegt ze. „Nu kan de slager er meteen even achter zetten hoeveel het kost. Dat is prettig voor het afrekenen. Dat vraag je hem wel even, hè?”

Foetsj. Daar gaat Marlieskes hele, net zo mooi bedachte plannetje. Dàt is sneu. Maar ze laat niet merken dat mevrouw Rosenboom pardoos een dikke streep door haar mooie berekeningetje heeft gehaald. Nee, hoor. Kun je net denken.

„Ja, mevrouw,” zegt ze enkel maar gedwee.

Mevrouw Rosenboom zoekt in haar portemonnee.

„Ik heb alleen maar een tientje,” begint ze dan wat aarzelend. Mag ze een kind van acht jaar wel met zoveel geld op stap sturen? Haar eigen beide kinderen zijn al zo lang volwassen. Ze weet eigenlijk niet meer of ze vroeger . . .

Maar Marlieske zegt al heel kordaat: „O, dat geeft niet, mevrouw. Moeder heeft me wel eens een briefje van f25,— meegegeven.”

„Asjeblijft,” zegt mevrouw Rosenboom met het nodige ontzag in haar stem. „Van f 25,—.”

„Nu ja, moeder durfde het ook bijna niet te doen, hoor,” vertelt Marlieske nu eerlijk. „Maar moeder had niet anders en het moest beslist gewisseld worden.” En trots: „Maar het klopte allemaal precies, hoor, naderhand. Er was nog geen cent tekort. Ik heb heel goed opgelet.”

„Dat was flink,” prijst mevrouw Rosenboom. „Nu, dan durf ik je dit tientje ook wel toe te vertrouwen. Heb je een portemonneetje waar het in kan?”

„Ja, mevrouw.” Marlieske heeft haar aardig, rood beursje al uit haar schortezak gehaald. „Het eerste heitje van vandaag zit er alweer in,” vertelt ze glunder, terwijl ze de ritssluiting opentrekt. „Kijk maar. Dat heb ik alweer bij moeder verdiend.” En trouwhartig er achteraan: „Moeder bewaart de andere kwartjes zolang voor me. Ik zou er niet graag eentje willen verliezen. En het portemonneetje moet zo vaak open en dicht.”

„Dat is verstandig,” vindt mevrouw Rosenboom. „Zo heb je er geen oppassen aan, wat jij.”

Een halfuur later zit ook het tweede heitje in Marlieskes beursje. Ja, het begin van die tweede dag is weer net zo prettig en moed-gevend als dat van de eerste. Waarom zou Marlieske zich zorgen maken over het vervolg? Dat doet ze dan ook werkelijk niet. Vrolijk loopt ze het tuinhokje van het volgende huis in, regelrecht op de voordeur af. En dan krijgt ze haar eerste teleurstelling. Midden op het raampje van deze deur prijkt een zegel. Marlieske hoeft niet te lezen wat erop staat. Ze weet het immers zo wel. „Karwei gedaan, verder gaan”. Dat is een soort bevel voor haar. Een bevel van de padvinderij zelf. Toch aarzelt ze nog even eer ze daaraan gehoorzaamt en het opvolgt. De familie Woelderink woont zo heel dicht bij hen. En al heel lang ook. Ze kent mevrouw Woelderink zo goed. Als ze wist dat zij hier stond, liet ze haar vast binnen en verzon ook nog wel een werkje voor haar. Dat weet ze eigenlijk wel zeker. Zou ze toch maar aanbellen? . . . Een ogenblik staat Marlieske in tweestrijd. Zou ze het wagen? . . . Maar dan opeens draait ze zich vastbesloten om. Nee, ze doet het niet. Ze gaat verder. Als alle kinderen denken: die mevrouw ken ik goed en die een beetje, ik probeer het toch nog maar eens, wie weet wat voor een gebel de mensen dan krijgen en hoe vervelend ze dat gaan vinden. En dan krijgt de padvinderij er de schuld

van natuurlijk. Nee, hoor, als er ergens staat: verder gaan, dan gaat zij verder. Afgelopen. Punt. Zij vertegenwoordigt ten slotte de hele padvinderij. O zo.

Een beetje trots daarop, stapt Marlieske fier het tuinpaadje weer af en het volgende op. Maar ook hier is het: verder gaan. Een ander is haar voor geweest. De padvindster die in „Ons Honk” woont? Of Cas Wouters, de welp? Of de zeeverkenner? Nee, die vast niet. Die woont helemaal aan ’t andere eind van de laan. Aan de overkant. Op de hoek van de Transvaalstraat. Die zal daar gerust wel begonnen zijn. Als hij langs de huizen gaat tenminste. Want die grote jongens doen het vaak heel anders. Dat weet ze wel. Die gaan bijvoorbeeld naar het station en vragen aan de reizigers, als ze de controle door zijn, of ze hun koffers mogen dragen voor een heitje. Of ze gaan bij een rijwielstalling staan. Met een pot witte verf en een kwast. En dan vragen ze: „Meneer, mevrouw, mag ik uw achterspatbord hagelwit maken voor een heitje?” Nee, de zeeverkenner is het vast niet.

Marlieske loopt intussen alweer op het volgende huis aan. Het kan ook net zo goed een nichtje of een neefje van die mevrouw wezen, denkt ze. Uit een ander deel van de stad. Er zijn kinderen die eerst hun hele familie afwerken. Die ooms en tantes rekenen dan op hen en sturen alle andere kabouters en zo door. Ja, hoor, dat kan best. Kijk maar, bij dit huis is nergens een zegel te bespeuren. Nu, als iemand hier van de laan die andere twee zegels had afgegeven, zou hij natuurlijk ook wel naar dit huis gegaan zijn.

Alweer vol moed belt Marlieske aan. Korteweg staat er hier op de deur. Ze kent de mensen die hier wonen eigenlijk niet. Ze zijn hier in januari pas gekomen. En zij is deze winter zo’n tijd bij opa en oma geweest.

Deze keer doet een meneer open. Een lange, magere meneer met een stuurs gezicht en dun, grijs haar.

„Dag, meneer,” begint Marlieske vriendelijk. „Ik kom voor de padvinderij. Zou u misschien . . .”

Maar meneer Korteweg laat haar niet eens uitspreken.

„Daar doen we niet aan,” zegt hij enkel. En dicht gaat de deur. Met een klap nog wel. Vlak voor Marlieskes eigenwijze wipneus. Dat is me nu toch ook wat. Marlieske heeft opeens reuze veel zin om een heel lelijk woord te zeggen. Natuurlijk, die meneer hoeft haar geen karweitje te laten opknappen. Helemaal niet. Al zou ze het natuurlijk veel aardiger van 'm vinden als hij het wel deed. Maar daarom kan hij toch nog wel gewoon vriendelijk zijn. Ze weet dat het niet mag en dat zo iets een mensenkind helemaal niet betaamt, maar ze kan het niet helpen. Ze moet heel eventjes haar tong uitsteken tegen die dichte deur. Een klein eindje maar. Zo, dat is dat. Nu heeft ze tenminste een beetje wraak genomen. Wat meent die meneer wel om haar zo lelijk te behandelen. Dan draait ze zich om en wandelt voldaan kaarsrecht het tuinpaadje terug. Die meneer hoeft gerust niet te denken dat hij haar te pakken heeft. Och heden, nee. Er zijn meer huizen, hoor. Genoeg. Met vriendelijke mensen bovendien. Ze heeft hem en z'n karweitjes heus niet nodig.

Maar bij het volgende huis prijkt weer een zegel. En bij dat daarnaast ook. En bij dat daarnaast weer. En ga zo maar door. De moed begint Marlieske nu toch aardig in haar mooie, bruine schoentjes te zinken. Het is onder de hand al kwart voor tien en ze heeft nog maar steeds twee kwartjes. Als dit zo doorgaat, krijgt ze dit ene boekje niet eens vol. Lang niet. Laat staan een tweede. Wat moet ze nu toch beginnen? Moet ze deze kant van de laan wel afmaken? Of moet ze maar dadelijk naar mevrouw Van de Hart gaan? Stel je voor dat daar intussen ook iemand anders gekomen is en mevrouw vergeten heeft dat zij daar terug zou komen. Zal ze . . .

Marlieske krijgt opeens het gevoel of ze er naar toe moet hollen, omdat ze anders dat heitje ook nog zal missen. Ze zet al een paar stappen in de richting van het huis van mevrouw Van de Hart. Maar dan keert ze zich plotseling vastbesloten om en loopt het volgende tuinpaadje op. Ze maakt eerst dit stuk van de laan af.

Natuurlijk. Mevrouw Van de Hart vergeet haar belofte vast niet. En als ze die wel vergeet en ze heeft een zegeltje op haar voordeurraampje, dan belt zij evengoed aan. Dat vindt mevrouw Van de Hart beslist niet erg. Ze vindt het eerder sneu dat ze hun afspraak vergeten heeft. Dat zul je zien. En dan verzint ze nog wel een ander werkje voor haar. Vast en zeker. Och heden, ja, dat zit wel goed, hoor, zou Herman zeggen.

9. Bij mevrouw Bot

Fven later staat Marlieske opnieuw voor een deur. Een deur . . . zonder zegeltje. Ze kan haar ogen eerst ternauwernood geloven. Maar dan kijkt ze opeens gewoon triomfantelijk. Zie je wel, dat het goed geweest is dat ze niet zo maar hup, twee, drie naar mevrouw Van de Hart gedraafd is. En dat ze met zich zelf afgesproken heeft eerst hier nog eens haar best te zullen doen. 't Is natuurlijk niet gezegd dat ze hier de kans krijgt om een heitje te verdienen. Als hier ook zo'n onvriendelijke man woont als in dat andere huis . . . Afijn, dat ziet ze dan wel weer. Ze zal eerst maar 's aanbellen.

Bot heten ze hier. Korter kan het ook bijna niet. Mevrouw Bot. Grappig klinkt dat.

Het duurt nogal even eer er wordt opengedaan. Zou er niemand thuis zijn? Of zou de bel niet zijn overgegaan? Net steekt Marlieske haar hand er opnieuw naar uit om er nog maar 's op te drukken, als ze gerucht in de gang meent te horen. Komt daar toch iemand? . . . Ze laat haar hand meteen weer zakken en staat heel stil. Ze luistert intussen met gespitse oren.

Ja, hoor, er loopt iemand in de gang. Ze hoort het nu duidelijk. Gelukkig. Maar de deur gaat toch niet open. Nee, alleen het voordeurraampje. En voor dat raampje verschijnt het bleke gezicht van een oude vrouw met een donkere bril op.

Och heden, dat is ook mis, denkt Marlieske dadelijk teleurgesteld. Maar nog voordat ze kan groeten en iets kan zeggen, begint de oude vrouw tot haar grote verbazing al met een vreemd hese stem: „Ben je misschien ook van de padvinderij?”

„Ja, mevrouw.” Marlieske zegt het heel verwonderd. Hoe kan die

mevrouw dat nu toch weten! Als ze nu in uniform was, maar . . . Zonder verder een woord te zeggen sluit mevrouw Bot het raampje weer. Marlieske staat paf. Dit is nog erger dan dat bij die onvriendelijke meneer zopas. Die zei tenminste nog dat ze er niet aan deden. Maar deze mevrouw! . . .

Ze wil haar tong alweer uitsteken. Niet een klein eindje, zoals daareven, maar ver. Zo ver als ze kan. Maar net als ze het doen zal, gaat de deur open. Op een brede kier. Verder niet. En zonder dat je iemand ziet. Heel geheimzinnig. En dezelfde stem van daarnet zegt: „Kom dan maar binnen.”

Marlieske weet gewoon niet wat ze hoort. Ze begrijpt van alles niets meer. Ze dacht . . . En nu . . . Maar ze laat mevrouw Bot niet wachten. Geen ogenblik. Ze glipt meteen door de kleine opening, die net wijd genoeg is om haar door te laten, de gang in. Binnen is binnen, als je dat maar weet.

En daar ziet ze mevrouw Bot dan helemaal. Ze is niet groot en nogal gezet. En ze heeft een dik, grijs vest aan en nog een wollen sjaal om haar hals ook. Een zwarte.

„Ik ben grieperig,” vertelt ze Marlieske. „Daarom kan ik wel wat hulp gebruiken. Gister is hier ook een meisje geweest. Ik had gezegd dat ik haar vandaag weer verwachtte. Maar ze blijft zo lang weg. Nu kun jij me wel helpen.”

Dat is eigenlijk niet eerlijk tegenover dat andere meisje, denkt Marlieske. En ook sneu voor haar. Maar aan de andere kant, 't loopt al naar tien. Dan had ze ook maar eerder moeten komen. En ze kan natuurlijk ook ziek geworden zijn en niet kunnen. Ja, dat kan best. Dat wil ze nu maar denken. Want voor haar is het fijn. Ze heeft nu al zoveel huizen voorbij moeten lopen vanmorgen. En daarom lacht ze: „Bof ik even?”

Maar daar gaat mevrouw Bot niet op in.

„Je kunt natuurlijk wel afstoffen en stofzuigen,” veronderstelt ze. Marlieske knikt. „O jawel, mevrouw. Dat doe ik voor mijn moeder ook wel eens.”

„Doe je mantel dan maar gauw uit. Hier is een stofdoek. En daar

staat de stofzuiger.” En terwijl ze een deur openmaakt: „Doe deze kamer maar.”

Marlieske hangt haar jopper aan de kapstok en kijkt 's naar mevrouw Bot. Het gaat allemaal wel wat vreemd, vindt ze. Nu ja, vooruit maar. Als zij haar heitje maar verdient.

Ze begint vol goede moed. Dit karweitje heeft ze gister nergens gedaan. Ze vindt het wel leuk. Het is 's weer wat anders. Alleen: de kamer staat wel erg vol. Het lijkt haar wel een heel werk. Al die portretten op de schoorsteenmantel. En dat tafeltje daar in die hoek met al die snuisterijen. Nu ja, toe maar, hoor. En als het erg veel tijd neemt, geeft mevrouw Bot haar misschien wel twee heitjes. Net als Carla's moeder gister. Dan komt het op hetzelfde neer als wanneer ze in een volgend huis nog een karweitje ging opknappen.

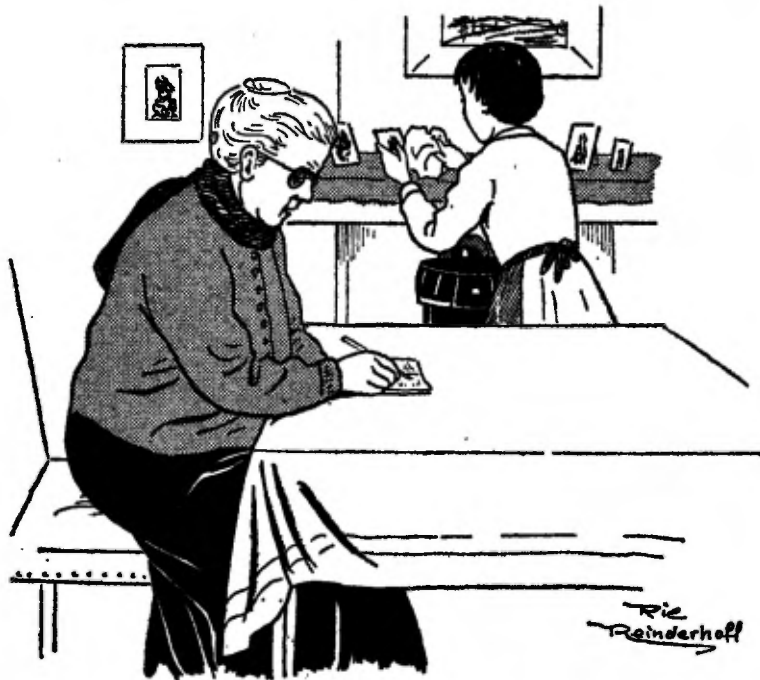
Boven haar hoofd hoort ze voetstappen. Daar is mevrouw Bot zeker zelf bezig. Gelukkig maar. Ze zou het helemaal niet prettig vinden als ze hier in de kamer kwam zitten.

Maar na een kwartiertje gebeurt dat toch. Och heden, denkt Marlieske. Als mevrouw nu maar niet aldoor naar haar gaat zitten kijken. Want dan vergeet ze vast wat. Of ze laat iets vallen. En ze zou hier voor geen goud iets willen breken. Nee. Maar mevrouw Bot pakt een boekje uit de la van een ouderwets buffet en gaat daar bij de tafel in zitten schrijven. Gelukkig.

Marlieske doet zo mogelijk nog meer haar best dan tevoren. „Verdien je heitje echt, doe je karweitje netjes en zorg dat het „af” is.” Het is of ze het Oehoe weer hoort zeggen.

„Ja, ja, Oehoe, dat probeer ik,” zegt ze in gedachten. En dan lacht ze even stil voor zich heen. Oehoe moest haar hier 's kunnen zien zwoegen. En al de andere kabouters en mensenkinderen. Wat zouden die nu doen? Ze is toch zo benieuwd naar alle verhalen en belevenissen van de anderen.

Intussen stoft ze ijverig door. Zelfs de plinten vergeet ze niet. Dat deed ze thuis eerst altijd. Het zijn ook zulke smalle richeltjes en ze zitten zo vervelend laag bij de grond. Maar moeder heeft

haar verteld dat ze die juist moet afstoffen, omdat het stof er zo op blijft liggen. En dat komt haar nu mooi van pas.

Marlieske is er zo in, dat ze bijna vergeet dat ze niet langer alleen in de kamer is. Af en toe loopt ze naar de gang en slaat haar stofdoek door het voordeurraampje uit.

Zo, nu is het stof afnemen klaar. Nu maar zuigen, jongens. Dat doet ze altijd graag. Ze pakt de stofzuiger en zoekt naar een stopcontact. Maar dan zegt mevrouw Bot opeens: „Je hebt de kachel nog vergeten.”

Marlieske schrikt er bijna van. Maar het is nog waar ook. Ze krijgt een kleur van jewelste. Maar ze wordt tegelijk een beetje boos ook. Moeder zou zo iets nooit zó gezegd hebben. Moeder zou gezegd hebben: „Jammer, Marlieske, nu heb je alles zo keurig gedaan en nu lijkt de kamer toch nog slordig, omdat je de haard over 't hoofd gezien hebt en die z'n stoffig gezicht nog heeft. Veeg 'm gauw even om z'n kachelsnoet, meid. Dan is al-

les prachtig oké.” En dan zouden ze samen gelachen hebben. En zij zou een heel verhaal tegen de kachel hebben afgestoken. Zo van: „Zwart-Jan, Zwart-Jan, wat heb je je weer vuilgemaakt. Dat moet nu maar 's uit zijn, hoor. We kunnen je om het uur wel om je snoet vegen, willen we je een beetje netjes houden. Het wordt de hoogste tijd dat je dat zelf nu eindelijk 's leert, vind ik.”

En dan moet Marlieske toch weer lachen daar in haar eentje in die overvolle, ouderwets-gemeubelde kamer. Stel je voor dat ze hier 's zo'n babbeltje tegen mevrouw Bots kachel ging afsteken. Dan zou ze de ogen van mevrouw Bot wel eens willen zien.

Ze stapt intussen naar de kachel en bedenkt onderwijl dat een kachel ook een asla heeft. En dat moeder die la iedere morgen leegt, zodra ze de haard geschoffeld heeft. Dadelijk 's morgens als ze beneden komt. Vader doet het ook wel eens. En een enkele keer Herman. En Corrie. Maar Pier en zij mogen het nooit doen. „Daar zijn jullie nog te klein voor,” zegt moeder altijd. Maar hier . . . En mevrouw Bot is grieperig. Die komt natuurlijk zelf niet buiten nu.

„Moet de asla ook nog geleegegd worden, mevrouw?” vraagt ze daarom zorgzaam.

„Nee, vandaag niet.” Punt. Uit.

„O,” zegt Marlieske. En meteen begint ze de kachel met de stofdoek te bewerken. Die mevrouw Bot zegt ook niet al te veel, denkt ze intussen. Nu ja, ze heeft het op haar stem. Dat kun je duidelijk horen. Ze spaart hem natuurlijk zoveel mogelijk. Maar ja, er kan ook geen enkel lachje af. En van lachen kan een stem toch heus niet minder worden. Nee, aardig vindt ze mevrouw Bot niet. Helemaal niet. Wel stug en onvriendelijk. Afijn, straks heeft zij weer een heitje en dat is 't voornaamste. Maar ze zou niet graag iedere dag bij zo'n mevrouw willen werken, echt als meisje. Zo, de kachel is ook klaar. Nu dan maar stofzuigen. En geen enkel plekje vergeten. Marlieske doet haar best zoals ze dat nog nooit eerder gedaan heeft. Af en toe kijkt ze intussen heimelijk naar de pendule op de schoorsteenmantel. Het is nu vijf over elf.

Ze is dus al een dik uur bezig. Wie weet, misschien krijgt ze wel twee heitjes. Ze vindt zelf dat ze die best verdiend heeft. Maar ze zal rustig afwachten wat mevrouw Bot haar straks geeft. Nieuwsgierig ernaar is ze ondertussen wel. Heel erg zelfs.

Om tien over elf is ze klaar. Met een voldaan gevoel trekt Marlieske de stekker uit het stopcontact en zet de stofzuiger weg.

„Klaar, mevrouw,” vertelt ze het volgende ogenblik blij.

„Dan nu maar de gang en de trap,” zegt mevrouw Bot zonder meer. Geen woord van lof. Dat valt Marlieske wel wat tegen. Ze is het thuis zo anders gewend. Moeder zou nu zeggen: „Dat heb je keurig gedaan, Marlieske. Ik wil je wel hebben als meisje voor dag en nacht, hoor.” Zo iets tenminste. En dan zij weer: „Ik ben uw meisje al. En u hebt me al dag en nacht.” En dan zouden ze samen weer een heleboel pret hebben. Nu ja, vooruit maar. Zo iets zou ook eigenlijk niet bij mevrouw Bot passen. En ze draagt haar intussen toch maar fijn een tweede karweitje op. Dat brengt straks lekker weer een kwartje in haar beursje. Per slot heeft ze daar meer aan dan aan een bedankje of een paar prijzende woorden.

En dan gaat Marlieske zelf aan 't bedanken. Je moet andere mensen altijd net zo behandelen als je zelf graag behandeld wilt worden, zeggen vader en moeder altijd. Dat staat ook ergens in de Bijbel. Dat weet ze wel, al kent ze de tekst nog niet precies uit haar hoofd.

„Fijn dat u me nog een tweede karweitje geeft, mevrouw,” zegt ze daarom blij. „Dank u wel, hoor.”

En dan loopt ze meteen naar de gang om dat tweede werkje netjes op te knappen. Ze is er al aan gewend dat mevrouw Bot niet meer zegt dan hoognodig is en vindt het daarom al heel gewoon dat ze hierop ook niet ingaat. IJverig werkt ze door. Eerst de trap. Dan de gang. Altijd bovenaan beginnen. Alweer een wijze les van moeder Van Vliet, die haar kleine dochter niet vergeten is en hier in toepassing brengt.

Een kwartier later klopt Marlieske op de kamerdeur.

„Ja,” antwoordt mevrouw Bot.

Marlieske stapt meteen naar binnen.

„De trap en de gang zijn ook gedaan, mevrouw,” vertelt ze met een stem vol verwachting.

Nu krijgt ze haar geld natuurlijk. Ze is toch zo benieuwd hoeveel het zijn zal. Ze grabbelt al in haar schortezak naar haar boekje.

Maar mevrouw Bot gaat staan, loopt naar de deur en zegt: „Kom maar even mee.”

Marlieske volgt haar gehoorzaam. Ze trekt intussen onwillekeurig haar schouders even op. Ze begrijpt helemaal niet wat mevrouw Bot nu nog wil. Nu, vooruit maar, ze zal het wel zien. Op z'n mooist krijgt ze nog een derde karweitje. Dat lijkt wel bijna te mooi om waar te kunnen zijn, maar misschien . . .

Even later staat ze samen met mevrouw Bot in de keuken.

„Daar is de teil en de zeepklopper,” wijst mevrouw Bot. „En daar hangen de droogdoeken. Warm water is er in het geisertje. Was de vaat maar.”

Marlieske heeft plotseling reuze veel zin om een luchtsprong te maken en hiep hoy te roepen. En als moeder haar dit werkje opdroeg na twee andere, of Carla's moeder, of mevrouw Rosenboom, dan zou ze zeggen: „U bent een schat dat ik nog een derde heitje bij u mag verdienen.” Maar ze voelt wel dat al die dingen hier niet passen. Mevrouw Bot zou zich vast en zeker naar schrikken als zij zo maar een gat in de lucht sprong en nog iets jubelde bovendien. En: „u bent een schat”, dat zou ze met de beste wil van de wereld niet over haar lippen kunnen krijgen hier. O nee, beslist niet. Ze vindt mevrouw Bot ook helemaal geen schat, al geeft ze haar dan drie karweitjes. Nee, een . . . een droogstoppel. Ja, anders niets. Iemand die niet eens lachen kan. Nee, niks aan, hoor. Nu ja, wat kan het haar ook eigenlijk schelen! Haar morgen wordt lekker toch nog goed. Drie karweitjes bij één en dezelfde mevrouw, dat is toch zeker reuze. Andere kinderen sjouwen misschien van de ene deur naar de andere. Voor niets. Net als zij eerst. En nu . . .

De halve aanrecht staat vol met bordjes, kopjes, kommetjes, pannetjes en noem maar op. Waar een mens alleen zoveel spullen voor nodig heeft, begrijpt ze niet. Maar misschien is mevrouw Bot ook helemaal niet alleen, bedenkt ze dan. Misschien heeft ze nog wel een man, die straks thuiskomt. Of grote kinderen. Of een kostganger. Ze weet immers niets van haar af. En mevrouw Bot weet niets van mij, denkt Marlieske, terwijl ze al ijverig aan 't spoelen is. Raar, hoor. Mevrouw Bot weet niet eens hoe ik heet. Nu, dat vraag je toch eigenlijk altijd het eerst. Of had zij het zelf moeten zeggen? . . . Nu ja, vreemd is mevrouw Bot in ieder geval, vindt ze. Ja.

Marlieske verlangt er opeens zo naar om straks thuis aan tafel alles van hier te vertellen. Wat zullen vader en moeder en de anderen er wel van zeggen. Misschien kent vader mevrouw Bot wel. Vader kent zoveel mensen.

Het is al twaalf uur geweest als Marlieske weer bij mevrouw Bot in de kamer staat en opnieuw zegt: „Het is klaar, mevrouw.” Mevrouw Bot gaat staan en pakt het kleine boekje waarin ze daarnet heeft zitten schrijven. „Dan kun je nu dit boekje even bij kruidenier Zuurke aanreiken. De boodschappen moeten vandaag nog gebracht worden. Na vieren.”

„Heul” juicht Marlieske nu al, eer ze erbij heeft nagedacht. „Karweitje nummer vier!”

Mevrouw Bot kijkt haar misprijzend aan. Je leest van haar gezicht af dat ze denkt: kind, doe niet zo druk. Wees toch niet zo luidruchtig. Maar ze zegt dat niet. Ze herhaalt alleen nadrukkelijk: „Na vieren, Denk erom.”

Marlieske begrijpt ogenblikkelijk dat ze een misslag heeft begaan. Maar het kan haar niet schelen, hoor. Zij krijgt zo meteen lekker een hele gulden. Nu ze dit bedenkt, scheelt het maar een haar of ze roept alweer: „Heul” Gelukkig weet ze dat nog net bijtijds binnen te houden. En in plaats daarvan antwoordt ze net-

jes: „Ja, mevrouw.” Dan wil ze naar de gang lopen om zich aan te kleden. Maar mevrouw Bot zegt nog iets. „Je hoeft daarna niet meer terug te komen. Het is etenstijd.”

„Goed, mevrouw,” zegt Marlieske. En dan vlug: „Hebt u morgen ook nog karweitjes te doen?” Niet dat ze hier zo graag werkt, maar een gulden is een gulden en lang niet te versmaden. En vandaag is het al zo moeilijk om „werk” te vinden. Morgen lukt het misschien helemaal niet meer. Nergens. Behalve dan bij moeder natuurlijk.

Mevrouw Bots antwoord komt dadelijk. „Jawel. Kom morgen maar terug. Wat vroeger dan vandaag. Halfnegen.”

Marlieske straalt opeens. Om halfnegen al. Dat betekent vast dat ze dan nog meer karweitjes mag doen dan vandaag. Misschien boven de slaapkamers ook wel. Daar was nu geen tijd meer voor. En aardappels schillen. Wie weet, misschien worden het dan wel zes of zeven werkjes. Zou dat even reuze zijn!

Marlieske rekent vlug uit hoeveel geld haar dat zou opleveren. f 1,50. Of f 1,75. Asjeblijft. Wat veel!

„Goed, mevrouw. Om halfnegen sta ik hier op de stoep. Daar kunt u op rekenen,” zegt ze flink. Ze pakt intussen haar eigen boekje, scheurt er voorzichtig een zegeltje uit en geeft het dan aan mevrouw Bot. „Wilt u hier nu even inschrijven wat ik vanmorgen gedaan heb, mevrouw?” vraagt ze beleefd. „En de datum? En het bedrag dat ik verdiend heb? En ook uw handtekening?” En vol goede wil: „Dan plak ik intussen even dit zegeltje op uw voordeurraampje. Dan hebt u meteen geen gebel van de padvinderij meer.”

Maar daar komt niets van in.

„Geen papiertjes op mijn raam,” zegt mevrouw Bot kort.

Marlieske is op slag een beetje in haar wiek geschoten. Ze bedoelde het zo goed. Maar mevrouw Bot is natuurlijk bang dat haar raampje vies wordt. Poeh, van zo'n klein, dun papiertje zeker. Het zou wat. „Dan niet,” wil ze al zonder nadenken brutaalweg zeggen. Maar zover komt het gelukkig niet, want

mevrouw Bot gaat verder: „En met dat geschrijf houd ik me niet op, hoor.”

Marlieske staat even paf.

„Maar dat móet, mevrouw,” vertelt ze dan. „Ik werk hier niet voor me zelf. Voor de padvinderij. Onze Oehoe kijkt onze boekjes na als we het geld afdragen en kijkt of alles klopt.”

„Zo, nu, dan doe je het zelf maar als dat dan per se moet.” Het klinkt maar een beetje boos.

„Maar ik mag uw handtekening toch niet zetten. Dat zou dan een valse handtekening worden. En dat is strafbaar,” kraamt Marlieske met een gewichtig gezichtje haar wijsheid uit.

„Och wat, strafbaar. Larie, allemaal.” Je hoort aan mevrouw Bots stem dat ze ongeduldig wordt. Maar ze pakt nu toch haar pen en trekt het boekje, dat ze op de tafel gelegd heeft, naar zich toe. „Alleen de handtekening dan,” zegt ze.

Marlieske haalt alweer haar schouders op. Wat een wonderlijk mens toch! Afijn. Ze zal haar jopper intussen maar gaan aantrekken.

„Hier is je geld,” zegt mevrouw Bot, als Marlieske even later aangekleed weer binnenkomt, en stopt haar iets in haar hand.

„Dank u wel, mevrouw,” zegt Marlieske. Dan kijkt ze gauw wat ze gekregen heeft. Het voelt zo klein aan. Ze is er niet gerust op. „Een kwartje,” ontdekt ze dan diep teleurgesteld.

„Ja. Dat is een heitje,” vertelt mevrouw Bot.

Alsof Marlieske dat zelf niet weet. Maar . . . Ze durft het bijna niet, maar ze moet het toch zeggen. Ten slotte doet ze het niet voor zich zelf.

„Wij vragen een heitje voor een karwéitje, mevrouw,” zegt ze zacht.

„Juist ja, dat meende ik ook. En daarom heb ik je dat ook gegeven,” vertelt mevrouw Bot vinnig.

Marlieske kan haar eigen oren bijna niet geloven. Al dat werk dat zij vanmorgen gedaan heeft, rekent mevrouw Bot dus voor één karweitje. Dat is . . .

„Maar ik heb hier toch vier karweitjes gedaan, mevrouw,” durft ze nu opeens. „De kamer een beurt gegeven. De trap en de gang gedaan. De vaat gewassen. En nu ga ik nog naar de kruidenier.” Mevrouw Bot begint plotseling te lachen. Heel akelig. Honend. „Dat boodschappenlijstje afgeven noem je dus ook al een karweitje. Nu, dat zou dan toch wel heel gemakkelijk verdiend zijn. En dat worden dan wel dure boodschappen, hoor. Stel je voor: een heel kwartje voor zo’n kleinigheid.”

Marlieske voelt zich opeens niet meer zo zeker van haar zaak. Dat is misschien ook wel te veel. Nu mevrouw Bot het zo zegt . . . Maar mevrouw Rosenboom gaf het ook voor die boodschap bij de slager en daarna . . . Maar . . .

Mevrouw Bot grabbelt intussen nog eens in haar zwart-leren portemonnee en gooit dan kregel een tweede kwartje op de tafel.

„Daar heb je dan nog een tweede heitje,” zegt ze niet bepaald vriendelijk. „Maar dat is dan ook beslist het laatste. Zo zijn je karweitjes dik betaald, dunkt me.”

Marlieske krijgt plotseling reuze veel zin om het te laten liggen. Als ze je je eerlijk verdiende geld zo toesmijten. Dik betaald is het helemaal niet, vindt ze. Als ze de boodschap niet meerekent, heeft ze toch in ieder geval nog drie karweitjes voor dit akelige mens opgeknapt. Zal ze het doen? . . . Maar ten slotte werkt ze niet voor zich zelf. De padvinderij zou eraan te kort komen. Elk kwartje is er per slot één . . . Wacht, ze kan moeder vragen of ze het zelf mag geven uit haar spaarpot. Ja, dat doet ze. Dat vindt moeder vast wel goed. Dan krijgt de padvinderij niets te weinig en dat nare mens . . .

„Zulk geld hoef ik niet,” zegt ze trots. „En ik kom hier morgen niet terug. Dag, mevrouw.” Ze draait zich meteen om en wandelt, zo klein als ze is, fier de kamer uit.

„Nest,” hoort ze mevrouw Bot achter zich zeggen. Maar ze komt haar niet achteraan met het heitje. Nee, dat stopt ze vlug weer in haar eigen portemonnee.

Marlieske is al in de gang intussen.

„Vrek,” zegt ze dan zo maar hardop. „Gierigaard.” Mevrouw Bot kan dat toch niet horen. Marlieske heeft de kamerdeur achter zich dichtgetrokken. En al hoorde ze het wel, dan kon me dat nog niks schelen, denkt Marlieske onverschillig. Want het is waar: ze is een vrek en anders niet.

10. Marlieske mag niet mopperen

Als Marlieske die middag om halfzes thuiskomt, vindt ze alleen Pier in de kamer. Pier die zich heerlijk lui in vaders stoel heeft genesteld met een boek uit de Biggles-serie, dat hij net van een vriendje heeft mogen lenen.

„Waar is moeder?” vraagt ze dadelijk.

„Uit. Boodschappen doen. Met vader en Corrie. Corrie moest 's weer iets nieuws hebben, geloof ik,” vertelt Pier. En dan met een blik op de klok, verwonderd: „Maar wat ben jij vroeg. Schei je ermee uit?”

„Ja,” knikt Marlieske. Ze is moe. En ze vindt het echt sneu dat moeder er niet is. Zo ongezellig. „Blijven ze nog lang weg?” informeert ze dan.

Pier haalt z'n schouders op. „Ik weet het echt niet. Maar ik denk van niet. Om zes uur gaan de winkels immers dicht.”

Ja, dat is waar. Daar heeft Marlieske zo gauw niet aan gedacht. Gelukkig. Ze loopt naar de theetafel en kijkt onder de muts. Fijn, er is nog thee. Ze heeft een dorst! Nee, verschrikkelijk gewoon. Ze schenkt zich een kopje in, onfatsoenlijk vol.

„Heb je nog heitjes verdiend vanmiddag?” vraagt Pier intussen broederlijk belangstellend.

„Ja, vier,” vertelt Marlieske.

„Hm. Dat gaat,” vindt Pier. „Bij wie?”

Marlieske draagt haar boordevol kopje doodvoorzichtig naar de tafel. Natuurlijk loopt het schotelkje toch nog half vol. Als je je zelf ook op een bijna overlopende maat trakteert. Maar dat mag niet hinderen, vindt Marlieske. Als ze maar niets op het vloerkleed morst. En dat gebeurt gelukkig niet. Erg voldaan daarover gaat ze tegenover Pier zitten.

„Het eerste bij die mevrouw bij wie ik gister de vaat gewassen heb en het vandaag weer mocht komen doen,” vertelt ze dan. „Toe, hoe heet ze nu toch ook weer?”

Ze trekt diepe denkrimpels in haar voorhoofd, maar ze kan er toch niet opkomen.

„Boer,” herinnert Pier zich dan opeens.

„Ja,” knikt Marlieske verrast. En vol bewondering voor het geheugen van haar broertje: „Dat jij dat nog weet.”

„Och, het schoot me toevallig te binnen, hè!” zegt Pier bescheiden. „Maar dat is er dus één. En verder?”

„Bij mevrouw Van de Hart. Daar mocht ik immers vandaag komen, omdat ze gister net uit moest.”

„Dat is twee,” telt Pier verder op z’n vingers af. „En het derde?” Nu begint Marlieske te lachen. „Bij een heel klein en heel oud mevrouwetje. Ik ben vergeten hoe ze heet. Wacht ’s, dat staat natuurlijk wel in m’n boekje.” Ze haalt het te voorschijn, zoekt even. „O ja, Labordus heet ze,” vertelt ze dan. „Nu, die mevrouw Labordus heeft een heel klein taks-hondje en daar moest ik een wandelingetje mee gaan maken. Dat was me wat, hoor. Die mevrouw had het dier een knalrood lint met een kanjer van een strik om z’n nek gebonden. „Hij is vandaag jarig, weet je,” zei ze. „Daarom krijgt hij allerlei lievelingskostjes te eten. En daarom is hij ook zo mooi, hè, Ike? Ja, hij heet eigenlijk Dwight. Hij is naar de president van de Verenigde Staten van Amerika genoemd, zie je. Dat vind ik zo’n aardige man. Daarom heb ik dat gedaan.”

Marlieske probeert de stem van mevrouw Labordus zo goed mo-

gelijk na te bootsen en dat klinkt zo grappig, dat Pier krom zit van de lach en zich op de knieën slaat van de pret, zo prachtig vindt hij alles bij elkaar. Een klein mormel van een takshond die naar president Eisenhower is genoemd. Een takshond die een lint om krijgt op z'n verjaardag. Stel je voor.

„Daar zal de president blij mee zijn, zeg,” lach-hikt hij. „Je had moeten vragen of dat beest die strik ook om kreeg op de verjaardag van de president. Ha-ha-ha.”

Pier lacht zo aanstekelijk, dat Marlieske als vanzelf meedoet.

„Het was gewoon geen gezicht, jô,” vertelt ze dan verder. „En alle jongens die ik tegenkwam, hadden er wat over te zeggen natuurlijk. Zo van: „Strik, waar ga je met die hond naar toe?” en zo. En een man zei: „Dat is ook bijna meer lint dan hond, juffie.” Ik deed maar net of m'n neus bloedde en ik zei niets terug. Maar intussen voelde ik me tot en met opgelaten, dat snap je. Afijn, ik kreeg m'n heitje en dat was het voornaamste.”

„Tuurlijk,” zegt Pier. „Maar ik vind het toch een reuze mop. Ik wou dat ik je gezien had.” En dan een beetje spijtig: „Jammer dat je niet samen met Ike op de foto bent gekomen. Een kleurenfoto hadden we van jullie moeten kunnen nemen, meid. Enig zou dat geweest zijn. Dat rode lint! Prachtig.”

Marlieske knikt. Ja, achteraf zou zij dat ook best leuk gevonden hebben. Pier vergeet z'n hele Biggles.

„Heb je nog meer zulke mooie avonturen beleefd?” vraagt hij nu met ogen die nog naschitteren van de pret om Marlieske met Ike. „Wat moest je voor je vierde heitje doen?”

„O, dat was erg leuk,” vertelt Marlieske meteen geestdriftig. Maar dan onderbreekt ze zich zelf opeens. En een tikkeltje berouwvol, omdat ze eigenlijk samen met Pier een beetje om mevrouw Labordus gelachen heeft, zegt ze: „Mevrouw Labordus was toch anders best aardig. Ze gaf me een grote kokosmacroon. Heerlijk.”

Pier lacht alweer. „Natuurlijk ter ere van de taks. Wie jarig is trakteert toch.”

Maar Marlieske gaat hier niet op in.

„Ze was toch best aardig,” herhaalt ze dan. En wat dromerig:
„Ja. Alleen een beetje . . . een beetje . . .” Ze kan niet op het goede woord komen.

„Gek,” vult Pier daarna koudweg aan.

Maar nu schudt Marlieske haar hoofd.

„Nee,” zegt ze dan flink. „Niet gek. Helemaal niet. Ik weet het al. Alleen maar wat vreemd.”

„O,” zegt Pier nogal onverschillig. Hij vindt gek en vreemd wel zowat hetzelfde, maar wat doet dat ertoe. „Vertel nu verder over dat vierde karweitje,” laat hij er dan een beetje ongeduldig op volgen. Dat interesseert hem heel wat meer.

„O ja, daar was ik mee bezig,” bedenkt Marlieske. „Nu, dat was zo leuk. Ik moest wat spelletjes doen met een snip-verkouden jochie van een jaar of vijf. Mikado en zo, weet je wel?” En als Pier knikt: „Een enig jong was dat, jô. Toen z'n moeder me binnenliet, stond hij met een heel verontwaardigd gezicht en een vieze neus spinnijdig bij het raam. En weet je wat hij zei?” . . .

„Nou?!” vraagt Pier nieuwsgierig.

„Hij zei: „Als het mocht, zei ik: snotneus”.

„Zei hij dat echt?” Pier brult alweer van de lach.

Marlieske knikt hevig.

„En wat zei z'n moeder toen?” wil Pier dan weten.

Marlieske lacht. „Z'n moeder kon haar lachen haast niet inhouden. Dat zag ik best. En ze gaf me ook een knipoogje. Maar ze trok een ernstig gezicht en zei tegen dat jochie: „Ja, maar het mag niet, hè Dolfje? Niks aan te doen, jô.”

„Nee,” zei Dolf woedend.

Maar z'n zusje, die misschien een jaar ouder is en net de deur zou uitgaan, riep: „Och, vent, je hebt zelf een snotneus”.

„En dat was nog waar ook.” Pier schaterlacht. „Wat een stel.”

„Een enig stel,” vindt Marlieske. „En een enige moeder. Daar zou ik morgen zo wel weer naar toe willen.”

„Mag het?”

Marlieske schudt spijtig haar hoofd. „Mevrouw heeft niets gezegd.”

„Dan heb je pech gehad,” vindt Pier. „En die mevrouw La . . . La . . .”

„Labordus,” helpt Marlieske. „Nee, die gelukkig ook niet. Voor het heitje had ik het dan wel moeten doen, hè? En ik zou niet graag weer met dat mormel op stap zijn gegaan.”

Pier knikt. Hij kan dat best begrijpen.

„Maar morgen zou hij in ieder geval niet weer jarig geweest zijn en dat lint thuisgelaten hebben natuurlijk,” bedenkt hij dan.

„Dat is waar. Daar heb ik niet zo gauw aan gedacht,” zegt Marlieske eerlijk. „Maar ik vind het wel goed, hoor. Ik kan er ook niets aan doen dat er overal zegeltjes op de deuren zitten.” Ze pakt haar portemonneetje en legt de vandaag verdiende kwartjes op de tafel. „Ik heb er toch nog acht,” zegt ze dan tevreden. „Ik kwam zopas Masje tegen. Die had er maar vier vandaag. En gister negen. En ze had Mia net gesproken en die had er van gister en vandaag samen maar tien.”

„O, maar dan mag jij helemaal niet mopperen,” vindt Pier. „Maar je bent vanzelf mal dat je dat ene heitje van vanmorgen uit je spaarpot betaald hebt, hè!” vertelt hij haar dan. „Ik zou wel uitgekeken hebben, hoor. Nu heeft dat akelige, gierige mens haar kwartje lekker nog. En jij hebt de hele morgen mooi voor haar gewerkt en je kunt nog geld toebetalen ook. Eer ik dat deed. Nee, hoor, ik zou wel wijzer zijn. Ik had het netjes ingepikt. Zo’n oude tang.”

Maar nu wordt Marlieske opeens kwaad. Zij had haar eigen kwartje ook liever gehouden natuurlijk. Wat dacht je dan. Maar als ze je je eerlijk verdiende geld zo toesmijten. Nou!

„Schei nu maar uit met dat gescheld,” snibt ze. „Je weet best dat moeder dat niet hebben wil. En moeder zei ook dat die mevrouw Bot misschien wel een zielige stakkerd is, die werkelijk ieder kwartje goed moet omkeren voordat ze het kan uitgeven.”

Maar om dat laatste lacht Pier verachtelijk.

„Poeh, dan zou ze hier zeker op de laan wonen,” zegt hij. „Niks, hoor.”

Daarin heeft Pier eigenlijk wel gelijk, denkt Marlieske. Maar dat zegt ze niet. Nee, ze zegt met een gewichtig snuitje: „Maar er zijn ook stille armen.”

„Mensen van wie je nooit zou denken dat ze arm zijn en die het toch wel zijn, bedoel je?” vraagt Pier.

„Ja,” knikt Marlieske.

„Hmm,” gromt Pier. Hij heeft ook wel eens van zulke mensen gehoord. Maar hij geeft zich niet gewonnen. Hij vindt die mevrouw Bot een akelig mens en daar blijft hij bij. Afgelopen. Die mevrouw Bot hoort vast niet bij die stille armen. Die is alleen maar gierig. Beslist.

Marlieske trekt haar schouders intussen een tikkeltje op. Dan zegt ze onverschillig: „Och, wat kan het mij ook schelen! Maar ze had me dat geld in ieder geval niet hoeven toe te smijten.”

„O zo,” zegt Pier grimmig. „Als je dat maar weet.”

11. „Ik vind het toch zo fijn! Zo fijn!”

De derde heitje-karweitje-dag wordt de moeilijkste.

„Je kunt net zo goed thuisblijven,” vindt Pier, als Marlieske 's morgens de deur uit wil gaan. „'t Is gewoon tijd verknoeien. Iedereen heeft nu een zegel op de deur. Dat kan ik je zo wel vertellen. Na twee dagen. Wat dacht je nou?”

Marlieske weet dat hij eigenlijk gelijk heeft. Maar ze wil haar boekje zo dolgraag vol hebben. Moeder heeft haar de ontbijtvaat laten afwassen voor een heitje. Echt lief van moeder, hoor, om haar iedere dag een karweitje voor een heitje te laten doen. Moeder is toch een echte schat. En vanmiddag mag ze weer bij mevrouw Boer komen afwassen. Dat betekent heitje nummer twee. Ze hoeft er dus nog maar twee bij te vinden en haar boekje is vol. Zou dat niet lukken?! . . .

„Ik ga toch,” zegt ze koppig.

Pier trekt onverschillig z'n schouders op.

„Je doet maar wat je niet laten kunt, hoor,” vindt hij. „Ik ga voetballen.” En weg rent hij.

Marlieske kijkt 'm een beetje jaloers achterna. Hij kan maar lekker spelen en zij . . . Ze weet wel dat het niet eerlijk is om zo te denken, want niemand verbiedt haar om dat ook te gaan doen. Ze doet vrijwillig mee aan de heitje-karweitje-actie. Niemand heeft gezegd dat het moest. Maar nu ja . . .

Maar als Pier vijf huizen weg is, keert hij zich opeens om en draaft naar Marlieske terug. Hij heeft iets bedacht.

„Als je dan toch beslist wilt gaan, ga dan naar die nieuwe straten daar helemaal in 't land,” raadt hij haar aan. „Je weet wel, in de buurt van de spoorbrug. Daar is misschien nog niemand geweest. Dat is zo'n eind uit de wereld.”

Marlieskes gezicht licht helemaal op. En ze heeft meteen spijt van haar jaloeise gedachte van daareven. Dit is toch reuze aardig van Pier.

„Dat doe ik,” zegt ze geestdriftig. „Maar dan moet ik wel proberen een ander meisje mee te krijgen. Zo ver uit de buurt mag ik niet alleen. Van Oehoe niet. En van vader en moeder ook niet.”

„Nu, dan haal je Mia of Masje of Hella of weet ik veel wie. Je ziet maar. Succes.” Pier holt alweer weg.

„Bedankt voor de tip,” roept Marlieske hem achterna. Ja, Marlieske heeft een grote broer en een grote zus. Die hoort wel eens wat.

Mia is al op stap. Masje is niet thuis. Hella is zo verkouden, dat ze binnen moet blijven. Marlieske heeft wel pech. En opeens denkt ze: ik schei ermee uit. De anderen wonen verder uit de buurt. En die hebben natuurlijk ook allemaal wat. Ik ga alleen. Afgelopen. Ik verklungel anders op deze manier m'n hele mooie morgen. En er zal me heus niets gebeuren daar. Ze is er wel eens met vader langs gefietst. Er staan allemaal keurige huizen. Daar wonen natuurlijk ook keurige mensen in.

Er gebeurt Marlieske ook werkelijk niets. Want bij ieder huis waar ze wil aanbellen, prijkt een zegel op het voordeurraampje. En dat betekent voor haar: verder gaan. Het is me toch wat. Een ander is dus gister of eergister al even leep geweest als zij dat nu meende te zijn. Of er woont hier iemand die bij de padvinderij is. Er zijn zoveel groepen. 't Is vreeslijk jammer, maar niets aan te doen.

Doodmoe komt ze tegen twaalven thuis. Die nieuwe straten liggen een behoorlijk eind uit haar buurt en ze heeft thuis niet om een fiets durven vragen. Dan zou het immers uitgekomen zijn dat ze van plan was het in haar eentje zo ver van huis te gaan proberen. Moeder is druk bezig in de keuken. Die durft ze het bovendien niet te vertellen. Herman zit in de kamer. Alleen. En

ze móet haar teleurstelling toch aan iemand kwijt. Daarom vertelt ze hem het hele verhaal.

Hij hoort haar rustig aan. En wat zegt me die akelige opa dan zonder enig medelijden: „De straf op de zonde, meisje. Je mocht daar niet alleen naar toe.”

En dan begint Marlieske opeens van moeheid en van woede tegelijk te huilen en te schelden.

„Naarling. Akeligerd,” zegt ze snikkend. „Als je anders niet weet. Als ik met een ander meisje samen was gegaan, hadden die zegels er toch zeker evengoed gezeten.”

Nu kijkt Herman z'n kleine zus bewonderend aan. Dat ze zo verstandig, zo logisch zou denken, had hij echt niet van d'r verwacht.

„Gelijk heb je,” geeft hij eerlijk toe. En dan vraagt hij: „Wil je een heitje bij míj verdienen?”

„Tuurlijk wel.” Erg vriendelijk komt het er nog niet uit bij Marlieske. Die vervelende vent ook. En op z'n mooist houdt hij haar nog voor de mal ook. „Wat moet ik dan doen?” vraagt ze stug.

„M'n fiets schoonmaken.”

„O, dat wil ik wel.”

„Afgesproken.” Herman pakt de krant, waarin hij zat te lezen toen Marlieske binnenkwam, weer op en duikt erachter weg.

Marlieskes gezicht klaart weer op. Dan hoeft ze nog maar één karweitje te hebben, bedenkt ze. Of eigenlijk niet eens. Want dan heb ik met dat dubbele heitje van Carla's moeder erbij al zes gulden. Reuze. Maar dan blijft er toch nog een zegeltje in het boekje achter en dat vindt ze jammer. Ze wil proberen dat ook nog kwijt te raken. Het móet lukken.

Die middag wast ze eerst de vaat bij mevrouw Boer. Daarna krijgt Hermans fiets een goede beurt. En dan gaat ze weer op hoop van zegen op stap. Maar nergens kan ze terecht. De enkeling bij wie geen zegel op de deur zit, doet er niet aan of is niet thuis. Marlieske loopt straat in, straat uit. En in de straten met

flatwoningen bovendien trap op en trap af. Maar overal is het mis. Dat ze in haar eentje hoe langer hoe verder van huis dwaalt, daaraan denkt ze niet eens. Totdat ze plotseling ergens een klok hoort slaan. De klok van een mooie, oude kerk. Vijf zware slagen laat hij horen. En dan opeens dringt het tot haar door, dat ze zeker wel drie kwartier zal moeten lopen om weer thuis te komen.

Ze maakt meteen rechtsomkeert. Het spijt haar heel erg, maar dat ene zegeltje moet dan maar in haar boekje blijven zitten. Ze heeft haar uiterste best gedaan om het nog kwijt te raken. Ze kan er verder niets meer aan doen. Afijn, ze heeft in ieder geval zes gulden. Ze draagt vast niet het kleinste bedrag af straks.

Op slag van zessen komt ze thuis. Ze was nog verder van huis dan ze eerst dacht. En hard lopen kon ze ook niet meer. Ze is zo moe . . . zo moe als een hond. Ja. Ze gaat gauw naar binnen en lekker lui in een diepe stoel hangen. Als je dat maar weet. Ze bekommert zich om geen heitjes meer. Ze heeft er genoeg van, schoon genoeg.

Maar net als ze achterom wil lopen, ziet ze een blauw lelijk eendje voor hun huis stoppen. En op hetzelfde ogenblik is ze heel haar moeheid vergeten. Want daar is oom Rik en ze weet wat! Ze weet wat!

Ze holt naar het wagentje toe. En nog voordat oom Rik, een heel goede vriend van vader en moeder, is uitgestapt, roept ze al: „Oom Ri-ik, oom Ri-ik, mag ik alstublieft uw eendje lappen voor een heitje? Ik moet er nog net eentje hebben.”

Oom Rik is intussen z'n autootje uit en lacht naar haar.

„Dag, Marlieske,” zegt hij dan. „Vertel nu nog eens rustig wat je daarnet allemaal riep. Ik heb het echt niet verstaan.”

Dat wil Marlieske wel.

„Ik wil uw eendje zo graag schoonmaken, oom. Als een karweitje voor een heitje, ziet u,” zegt ze. En vleidend: „Het mag, hè,

oompje? Ik moet nog net precies één karweitje hebben, weet u. Dan is mijn boekje vol. Kijk maar.”

Ze wil haar boekje al te voorschijn halen. Maar oom Rik lacht: „Laat maar, Marlies. Ik geloof je op je woord, hoor. En natuurlijk lap jij mijn wagentje. Vraag maar gauw aan je moeder of je haar spons en zeem mag gebruiken.”

„Hiep hoy!” Marlieske danst gewoon het tuinpaadje op. Die spons en die zeem geeft moeder haar natuurlijk. Ze is in de wolken. Nu krijgt ze haar boekje toch lekker nog vol. Ja, en hóe vol???

Als ze samen met de andere mensenkinderen en de kabouters het geld bij Oehoe gaan afdragen, heeft ze . . . f 7,—. Op één na het hoogste bedrag dat is verdiend in hun kring. Alleen Akke, die verleden jaar ook al de meeste heitjes in de wacht heeft gesleept, heeft meer dan zij. Veel meer. Weer f 9,—. En Gerda heeft f 6,75. Bijna evenveel als Marlieske dus. Maar die komt toch eerlijk nog een heitje boven haar uit. En dat voor een mensenkind. Oehoe vindt het geweldig en geeft haar een grote pluim.

Marlieske glundert.

„Het komt door oom Rik,” vertelt ze dan eerlijk. „Ik dacht dat ik echt niet hoger zou komen dan zes gulden. Ik kon nergens meer een karweitje krijgen. En het was al vrijdagmiddag zes uur. Maar toen kwam oom Rik in z'n lelijk eendje. Ik vroeg of ik het mocht schoonmaken voor een heitje. En het mocht. En toen ik ermee klaar was, gaf oom me een gulden. Kijk maar.” Triomfantelijk laat ze Oehoe zien wat op de laatste bladzij van haar boekje staat. De andere kinderen dringen met z'n allen om hen heen. Ze willen allemaal meekijken. „Ja,” zegt de een. „Ooòoh,” bewondert een ander. „Ik wou dat ik zo'n oom had,” verzucht Truusje. Iedereen heeft wat.

En Marlieske straalt maar. Ze is de onvriendelijke meneer en al de andere mensen die er „niet aan deden” vergeten. Ze denkt niet meer aan de teleurstelling om dat ene kwartje van mevrouw

Bot. En aan al het gesjouw voor niets van die laatste heitje-karweitje-dag. Ze is nu alleen maar blij. Heel erg blij. Omdat zij dit mooie bedrag heeft mogen verdienen. Zelf. Helemaal alleen. En ze denkt: het volgend jaar doe ik weer mee. En dan ga ik als 't kan nog beter mijn best doen. Dan wil ik proberen net zo hoog te komen als Akke. Wie weet, misschien lukt het.

En dan wordt het 1 mei. En mèt dat Marlieske op die eerste mei beneden komt, duwt Herman haar de krant onder de neus.

„Kijk nu maar 's wat daar staat,” lacht hij, z'n wijsvinger bij een zwart-gedrukte kop.

En Marlieske leest: Jubilerende padvindders beheersten zonnig defilé op paleis Soestdijk. Jarige vorstin ontving cheque. Tien-duizend gulden voor vluchtelingen. (Van onze speciale verslaggever). „Dit is ontzettend aardig; ik zal de cheque zuinig bewaren.”

Dit waren de reacties van koningin Juliana, toen zij na het bloemendefilé het paleisbordes verliet, waarna — voor het front van honderden padvindders — de jarige een cheque van tienduizend gulden voor de vluchtelingenactie werd aangeboden. De gouden padvinddersbeweging in Nederland, die met het kaki, de brede hoeden, de vaandels en vlaggen met trommen en trompetten, maar bovenal met pit en enthousiasme het defilé beheersten, meenden een deel van de opbrengst van het „Heitje voor een karweitje” voor dit doel beschikbaar te moeten stellen.”

Vader en moeder en Corrie en Pier zijn over haar schouders mee gaan lezen. Met een kleur van blijdschap en stralende ogen kijkt Marlieske hen aan.

„En daar heb ik nu aan meegedaan,” zegt ze dan trots. En terwijl ze opeens in haar handen begint te klappen: „O, ik vind het toch zo fijn! Zo fijn!”

„'t Is ook mieters,” vindt Pier.

Vader en moeder Van Vliet willen dit woord anders in hun huis niet horen. Maar nu knipogen ze tegen elkaar. We zullen maar

net doen of we het niet gehoord hebben deze keer, betekent dat. Pier bedoelt het immers zo goed.

En Corrie vindt: „Je moet het uitknippen, Marlies. En in je heitje-karweitje-boekje plakken. Dat is leuk voor later.”

„Hè, ja, dat doe ik.” Marlieske is meteen geestdriftig voor Corries ideetje. „Mag het, paps?” vraagt ze dan. De krant is ten slotte van vader.

„Tuurlijk, poes.” Vader strijkt z'n jongste dochter even over haar donker bolletje.

„Dan zal ik het er wel even voor je uitsnijden,” biedt Herman gediensig aan. „Zo iets moet netjes gebeuren.”

„Ja,” knikt Marlieske. „En dat kun jij zo goed.”

Hierop gaat Herman maar niet in. Hij was eerlijk niet aan 't hengelen naar een pluimpje.

Moeder heeft alles lachend aangehoord. Nu zegt ze: „Maar nu gaan we gauw ontbijten, mensen. Anders komen jullie allemaal nog te laat op school. De koningin is vandaag niet weer jarig. En Marlieske krijgt een beschuit met basterdsuiker. Dat heeft ze wel verdiend, wat zeggen jullie?”

„Dat vind ik ook,” zegt vader. En dan olijk: „Maar wij lusten er ook wel een, wat jij Pier?”

„Ikke tenminste wel,” lacht Pier. En tegen z'n moeder: „We krijgen er allemaal één, hè, mam? Ter ere.”

„Vooruit dan maar,” geeft moeder zich gewonnen. „Ter ere van . . .”

„Van Marlieske natuurlijk,” vindt Pier.

„En van de padvinderij,” vult Corrie aan.

„En van de koningin.” Dat zegt Marlieske. En die mag voor deze keer het laatste woord hebben. Is dat even fijn!

INHOUD

	Blz.
1. Marlieske en Carla	7
2. Bij Oehoe	15
3. In het clubhuis	22
4. Vijf „gulden” regels	29
5. Wachten duurt lang, vindt Marlieske . . .	40
6. Op stap	49
7. De eerste dag	56
8. Nu wordt het moeilijker	61
9. Bij mevrouw Bot	68
10. Marlieske mag niet mopperen	80
11. „Ik vind het toch zo fijn! Zo fijn!” . . .	86